

Kohalikud meedetektüivid said kõrgelt pärjatud

Väike-Maarja serval Ebavere külas tegutseb ettevõtte Muhe Mesi, kes tegi 2024. aastal ilma Euroopa mesindusringkondades.

HEILI TAMMUS
toimetaja

Detsembri algul võitis ettevõtte Brüsselis vastu põllumajanduse ja maapiirkondade inspiratsiooniahinna, sest oli koos teadlastega teinud midagi ajaloolist ja töötanud välja mee päritolu analüüsimeetodi, mis pakub suurt huvi üle maailma. Eesti projekt "DNA-põhise meetodi arendus mee koostise ja päritolu tuvastamiseks" kuulutati Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika võrgustiku konkursil Euroopa publiku lemmikuks. Projekti autoriteks ja teostajateks olid mesindusettevõtte OÜ Muhe Mesi ja teadlased AS-st Celvia CC ehk endisest Tervisetehnoloogiate Arenduskeskusest. Projekt sai toetust Eesti maaelu arengukava (MAK) 2014–2020 "Koostöö" meetmest.

OÜ Muhe Mesi juht Mart Kullamaa. Foto: erakogu

Lahenduste leidmiseks

tuleb alustada probleemidest rääkimisest OÜ Muhe Mesi juht Mart Kullamaa sõnas, et auhinnatud meeanalüüsi tegema ajendas reaalne turuolukord.

Eesti mesinike liidu väljajaandes „Mee kood“ ütles mee definitsioon, et mesi on looduslik magus aine, mida toodavad meemesilased taimede nektarist ning elusate taimeosade ja neist toituvate putukate eritistest. Samas öeldakse ka, et maailma kolmas enim võltsitud toiduaine on mesi. Pettuseks on näiteks mee nime all müüdatavad suhkrusirupid, mis mesilastega kunagi kokku puutunud pole.

Probleemi tõstatus oli Kullamaa poolt, lahendus teadlastelt. Kullamaa oli juba mitu aastat varem toonud avalikkuse ette võltsingute ja meeturu teema, muuhulgas ka „Pealtnägija“ saates.

„See on õppimiskoht kõigile - tuleb rääkida kõva häälega oma probleemist, siis saab ka lahendust otsida. Soovin siinkohal tänada partnereid, AS Celviat ja Euroopa Liidu rahastust,“ kirjeldas Kullamaa: „Reaalselt toimus põhitöö Tartus Celvia laboris. Meie ülesanne oli rahastust juhtida, suhelda PRIAga, konsulteerida mesinduse poole pealt ning varustada projekti meeproovidega.“

Turule tuli koostöös teadlastega loodud DNA-põhine analüüsimeetod 2024. a suvel.

Kuidas meeanalüüs toimib?

Mart Kullamaa selgitas: „Meeproovist eraldatakse 10–20 miljonit DNA järjestust, mis on sinna saanud kõigest, millega mesi on kokku puutunud. Alates mesilasest endast, korjetaimedest, mesilase viirustest ja lõpetades mesiniku ning metsloomade ning lindude DNA-ga. See on ülitäpne meetod. Piltlikult öeldes, kui mesilane maandub õiel, mida on eelnevalt nuusutanud metskits, siis see jälg on selle mee DNAs tuvastatav. Nii tekib meele ja selle geograafilisele päritolule tüüpiline DNA-profiil, millega tuleviku proove võrrelda. Ja kui me nüüd võtamegi kauplusest meeproovi, milles pole üldse mesilase DNAd või on see profiil väga nõvaene, väheste liikidega, siis on väga selgelt näha, et tegu pole ausa tootega.“

Mee DNA profiili alusel hinnatakse mee kvaliteeti, autentsust ja geograafilist päritolu.

Mesinikud teavad, et mõnel turul on pettuste osakaal suur, kuid proovitulimusel šokeerisid siiski! Austria turul on võltsitud 100%

müüdavast meest, Saksa turul 80%, Suurbritannias 96%, Eestis 35% testitud toodetest.

DNA-põhist mee päritolu testi hakatakse kasutama kogu maailmas

Huvi testi vastu on üle Euroopa väga suur. Saksa meedias kirjutati sel teemal mitusada artiklit. Kullamaa sõnul hakkavad testi kasutama kõik osapooled: need, kes ostavad ja müüvad omavahel, järelevalveasutused, näiteks Eestis Põllumajandus- ja Toiduamet, samuti Tarbijakaitseamet, näiteks siis, kui neile on laekunud kaebus.

Test on saadaval kõigile huvilistele ja tellitav www.mdna.com Tartust Celvia laborist.

Suur tunnustus tuli Kullamaale mingil määral üllatusena, sest üle Euroopa oli tehtud sadu huvitavaid projekte.

„Peagi võetakse see test laialdaselt kasutusele kogu maailmas, kuna ta on hea ja efektiivne nii tarbijate kui tootjate kaitsmiseks. See on sarnane läbimurre DNA testile, mida kasutatakse kriminalistikas üle maailma. Pettuste osakaal on turuti erinev. Eestis leidsime, et 35% turust olid võltsingud – eranditult välismaised importtooted. Siinko-

hal on paslik meenutada, et ostke ikka eestimaist. See võib küll tunduda pisut odavam, aga tegelikult ei ole. Odav ja kvaliteetne import-

toode on illusioon ja pettus,“ jagas Kullamaa mõtteid sellest, kas ja mida see väljatöötatud meetod tulevikus muudab.

OÜ Muhe Mesi

Asutatud: aastal 2010

Tooted, tegevus: mesi, mesinduskonsultatsioon, projektimüük: mesilasemad, mesilaspered, mesinduskaubad (mesilaste sööt, kahjuritõrje, kaitseriietus, mesindus- ja taruinventar, meekäitlustarbed)

Toodete müük: kauplused Rimi, Selver, Prisma, Coop, Kaupmees, e-poed www.muheemesi.ee ning www.muhe.ee. Kui kohalikud ühendust võtavad, saavad nad mee kätte ka OÜ Muhe Mesi Ebavere kontorist.

Tegevus: aastaringne, parimad meemüügikuu detsember–veebruar

Asukoht: Ebavere küla, Väike-Maarja vald. Korrastavad uusi hooneid hetkel Müüriku külla Väike-Maarja vallas.

Mesitarud: üle 50 mesilasgrupi, igas grupis kuni 20 taru (Väike-Maarja vallas ja naaberomavalitsustes)

Töötajate arv: talveperioodil viis–kuus inimest, suveperioodil seitse–kaheksa inimest.

Väike-Maarja valla investeringud 2024. aastal

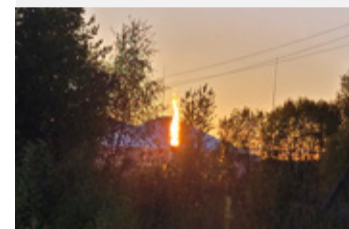
4-5

2025. aasta tähtsamad muudatused sotsiaalministeeriumi valdkondades

4-5

Tuulest toodud

6

Kas Ebaveres põleb pidevalt tulekahju?

7

30. jaanuaril 2025 algab Eesti Raamatu Aasta. Vt reklaami

7

Valla haridus- asutuste ülevaade jõulukuu tegemistest

8-10

Jõulumatk pani pekid särisevama

10

Vallavanema kuu

Eks vallavanema detsember ole sarnane paljude eelmiste aastatega: adventiaja alguse tähistamine koos jõulutulede süütamisega, eelarve üleandmine vallavolikogule ja selle kaitsmine I lugemisel, koduvalla omavalitsusstaatuse tähistamine (täitus ju 12. detsembril 33. koduvalla aastapäev) ja õpilaste jõululaat. Tänu Väike-Maarja gümnaasiumi üleskutsele ehitada piparkookidest vald, sain käed kokku nii piparkoogitaigana kui ka tuhksuhkruga. Traditsiooniliselt asetasime koos gümnaasiumi õpilaste ja õpetajatega kooli talvehaaja eelsel päeval küünlad Georg Lurichi monumendile. Samuti sain võtta koos Ida-Eesti kriisikomisjoniga kokku möödunud aasta õppetunnid ning koostada uue aasta kriisikomisjoni koolitus- ja tegevusplaanid. Loomulikult oli kõige olulisem osa detsembrist koos pere ning lähedastega jõuluuaga tähistada.

Regionaalne ettevõtluslepe

Detsembris toimus Põltsamaal Pajusi mõisas Kesk-Eesti ja Lõuna-Eesti maakondade esindajate kohtumine, kus ettekande tegi ka tänane regionaal- ja põllumajandusminister Piret Hartman. Lääne-Viru Omavalitsuste Liit on andnud mulle võimaluse esindada Lääne-Virumaad nn regionaalsete arengulepete pilootprogrammis. Kesk-Eesti arengulepe hõlmab Järva, Lääne-Viru, Rapla ja Viljandi maakondi ning leppe eesmärgiks on aidata kaasa Kesk-Eesti kui regiooni ettevõtluskeskkonna tasakaalustatud arengule. Arenguleppe osapoolteks lisaks maakondade esindajatele on keskvalitsuse poolt Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Kliimaministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Seega küllalt esinduslik seltskond mõtleb ühiselt ja koostab tegevuskava, mis aitab kaasa ka meie regiooni ettevõtluse edendamisele ja vähendab mahajäämust Tallinna „kuldsest ringist“. Arenguleppe siht on Kesk-Ees-

ti regiooni ettevõtete konkurentsivõime kasv ja läbi selle ka regiooni sotsiaalmajandusliku olukorra paranemine. Kui Eesti sisemajanduse koguproduktist (SKPst) koguni 62% moodustab Harjumaa ning 12% Tartumaa, siis meie maakonna osa oli 2023. aastal 3% (Raplamaal isegi vaid 1%). Leppe osapooled on analüüsinud Kesk-Eesti ettevõtluskeskkonna tugevusi ja ka nõ pudelikaelu, et siis tugevusi fookuseeritult edasi arendada või probleemeid kitsaskohti (näiteks ühistranspordi kättesaadavust, kvaliteetsete elamispiindade vähesust) parandada. Koos ministeeriumite esindajatega jõuti päris konkreetsete vajadusteni. Näiteks suunata rohkem riigieelarve vahendeid Kesk-Eesti piirkonna majanduse konkurentsivõime arengu edendamiseks, seejuures arvestada riiklike valdkondlike arengukavade ja programmide juures senisest enam piirkondlikku mõõdet. Ida-Viru maakond sai ju õiglase ülemineku toetusfondist olulise rahasüsti ning võrreldes näiteks Lätiga on Eestis see fond kontsentreeritud hoopis väiksemale alale ning meie, Lääne-Virumaa, jääme sellest ilma. Koostatav arengulepe sisaldab Kesk-Eesti rahalist toetusprogrammi suurusega 5 miljonit eurot aastas, kusjuures taotlejal tuleb sellele lisada 25% omafinantseeringuna. Lisaks on leppes kaheksa tegevussuunda: piirkondlike keskuste elujõulisus; ettevõtluseks vajaliku taristu olemasolu; ettevõtlik haridusruum ja tööhõive; tööhõive liikuvus; kaas- aegne elamufond; regionaalne ettevõtluse innovatsioonivõime; kohapõhise ettevõtluskoosluse edendamine; kestlik ettevõtlus. Loomulikult ei ole võimalik teostada nähtavaid arenguid nendes tegevussuundades mõne kuu- ga. Tegemist on strateegiliste suundadega, mille rahastamiseks on vaja planeerimisel arvestada järgmise Euroopa Liidu rahastusperioodi (2028+) prioriteetide ja meetmete viimast. Vähe- malt minul KJUDOL-i esindajana on soov arengulepe muuta küllalt konkreetseks tegevuskavaks ning

Vallavanem Indrek Kesküla kutsus kõiki talverõõme nautima. Olgu selleks suusa- või kelgusõit. Pilt Ebavere terviserajal. Foto: erakogust

esialgu plaaniti allakirjastada see 2024. aasta detsembris. Ehk sõnad tingivas kõneviisis „tuleks“ ja „peaks“ on vaja maha tõmmata ning asendada selgete tegevustega ja vastutajatega. Kahjuks saime regionaalses nõukogus ministeeriumitelt tagasiside, et teemat arutatakse ning proovitakse leida kompromisse lõpliku teksti osas. Veidi deja-vu tunne seoses eelmisel aastal palju kõneainet pakkunud haridusleppes – ot- sime nii kaua kompromisse, kuni tekst muutub ümaraks ja sisu „sulab“ tühiseks? Teemaga haakuks regionaal- ja põllumajandus-

ministri plaan võtta tööle neli uut regionaalset ametnikku ning see pälvis üheks nädalaks ajakirjan- duse tähelepanu. Samas kui nende pannakse väga konkreetset tööülesandet ja mõõdetavad tulemused, siis on see keskvalitsuse kogu palgakulu juures marginaalne teema. Minu jaoks oli pigem kummaline, et me oli- me arenguleppes just rõhutanud suuremat koostööd keskvalitsuse ja regiooniga seotud küsimustes, kuid uutest ametnikest kuulsime kõigepealt ajakirjanuse kaudu. Leian, et konkreetne ja selgete vastutajate Kesk-Eesti ettevõt-

luskeskkonna arengulepe on nii Lääne-Virule kui ka Väike-Maarja vallale kasulik. Oma koduvallas oleme realselt juba nagunii sa- made väljakutsete lahendamise- ga tegelemas. Ettevõtluseks vajaliku taristu valdkonnas tegime keskvalitsuse toel eelmisel aastal ligikaudu 800 000 euro väärtuse investeeringu Tehno ettevõtlus- salale ning ka ettevõtlikkus on meie üldhariduskoolides oluli- seks teemaks.

2025. aasta märksõnad

Maalehe intervjuus õiguskantsler Ülle Madisega toob ta välja loo- tuse, et inimeste hirmutamise kampaania läheb üle ning seda ka keskvalitsuse poolt. Olgu sel- leks sõjahirm, terviseiga seotud teemad, kliimasoijenemise- ga kaasnev maailmalõpp või ka te- hisintellekti poolt inimkonna hä- vitamine. Ka Väike-Maarja vallas on kuumaks teemaks muutumas tuuleenergeetika, on nii veen- dunud vastaseid kui ka pool- dajaid ning suur hulk ka neid, kes ei ole arvamuseni jõudnud. Minu soovitus: süüvida põhjali- kult teemasse, lugeda pealkirja- dest kaugemale, kontrollida al- likaid ja autoreid. Väike-Maarja vallavolikogu on algatanud nelja tuuleala detailplaneeringud, mis annavad ekspertide vastused te- gevusega kaasnevatele mõjudele. Oleme alles detailplaneeringute koostamise algusjärgus, kõigil on võimalus selles protsessis kaasa rääkida ning teha omi ettepane- kuid, et lahtised küsimused vas- tatud saaksid. Mõistlik on seda teha avatud ja viisakas dialoogis, just siis on võimalik kogu infot kasutades motiveeritud otsuste- ni jõuda.

Soovitan 2025. aasta veel üheks märksõnaks: tervislik liikumine. Olgu selleks Ebavere, Rakke suu- sarajad, ujumine meie kaunites järvepeeglites või võimlate kasu- tamine. Onneks näen väga pal- ju inimesi, kes seda juba aastaid järgivad. Mul tuleb ka areneda, et suuta koduvalla „Harjuta tervi- seks“ liikumissarjas Kalle ja Urve Tobrelutsuga sammu pidada.

INDREK KESKÜLA
vallavanem

Hajaasustuse programmi taotlusvoor avaneb 3. veebruaril

2025. aasta hajaasustuse program- mi taotlusvoor kestab 3. veebrua- rist kuni 3. aprillini.

Programmi eesmärk on paran- dada hajaasustusega piirkondades elavate perede elutingimusi ja ai- data kaasa sealsete elanike püsi- misele piirkonnas.

Toetatavad tegevused:

Programmist saab toetust taotleda järgnevatel tegevusteks:

- Majapidamiste veevarustus- ja kanalisatsioonisüsteemide rajami- ne ja parendamine.
- Juurdepääsuteede ehitus ja rekonstrueerimine.
- Autonoomsete elektrisüsteemi- de rajamine, kui majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga.

Kes saavad toetust taotleda?

Taotleda saavad füüsilised isi- kud, kelle alaline ja rahvastikure- gistrijärgne elukoht on vähemalt

2025. aasta 1. jaanuarist kuni toe- tuslepingu sõlmimiseni just sel- les majapidamises, millele toetust soovitakse.

Toetuse tingimused:

Maksimaalne toetussumma ühe majapidamise kohta on 6500 eurot.

Taotleja peab panustama oma- finantseeringusse vähemalt kol- mandiku projekti kuludest.

Kui taotleja on aastatel 2020-2024 hajaasustuse programmist juba toe- tust saanud, arvestatakse varasem toetussumma toetuse piirmäära sisse.

Iga toetatava valdkonna jaoks saab toetust taotleda üks kord kuue kalendriaasta jooksul.

Kohalik omavalitsus peab olema kinnitanud eelmise sama majapi- damisega seotud projekti toetu- se kasutamise aruande enne uue taotluse esitamist.

Väike-Maarja Vallavalitsus on 08.01.2025 korraldusega nr 10 „Ha-

jaasustuse programmi hindamis- komisjoni moodustamine, eelista- tud sihtrühmade ja valdkondade prioriteetsuse määramine“ sead- nud eelistatud sihtrühmadeks:

- sügava, raske ja keskmise puu- dega isikud
- Väike-Maarja valla elanikud, kes on elanud Väike-Maarja valla ter- ritooriumil rahvastikuregistri and- metel järjest vähemalt kolm aastat.

Kuidas taotleda?

Taotlused koos vajalike lisadega tuleb esitada Väike-Maarja valla- valitsuse e-posti aadressile valit- sus@v-maarja.ee hiljemalt 3. ap- rilliks 2025. Iga toetatava valdkonna kohta tuleb esitada eraldi taotlus.

Lisainfo ja kontaktid:

Täpsemad juhised ja taotlusdokumendid:

Väike-Maarja valla kodu- leht: <https://v-maarja.ee/>

hajaasustuse-programm-2025

Riigi Tugiteenus- te Keskus: www.rtk.ee/ meede-hajaasustuse-programm

Küsimuste korral aitab keskkon- na- ja hankespetsialist Leie Nõm-

miste, tel 5348 8787, e-post leie. nommiste@v-maarja.ee

Ootame aktiivset osavõttu, et pa- randada hajaasustusega piirkon- dade elukvaliteeti!

Iga kodu väärib
PUHAST VETT

HAJAASUSTUSE
PROGRAMM

Taotlusvoor
03.02.2025 - 03.04.2025

MIRIDON on abiks:

- Veeanalüüside teostamisel
- Filterseadmete valimisel
- Filterseadme paigaldamisel
- Survetõsteseadmete paigaldamisel

MIRIDON

veetootlusseadmed

www.miridon.ee | tel. +372 526 8515 | miridon@miridon.ee
Rehepapi tee 31, Kambja vald, Tartumaa

Elanike arv Väike-Maarja vallas 2025. a 1. jaanuari seisuga oli 5530.

Vallavalitsuses

04.12.2024

Kampaania Värvid valda aruande kinnitamine

■ kiideti heaks Kiltsi alevikus, Pikk tn 2 asuva elamu-kauplusehoone fassaadi värvimistöde teostamise aruanne, ■ kinnitati värvimistöde kogumaksumuseks 674,93 eurot, millest 472,45 eurot on toetus ja 202,48 eurot omafinantseering.

Katastriüksuste adresseerimine liikluspinnala järgi

■ määrati Väike-Maarja alevikus asuvate katastriüksuste lähiaadressid:

- 1) 92702:002:0159 Kuuse tn 22
- 2) 92702:002:0840 Kuuse tn 24
- 3) 92801:001:0883 Kuuse tn 25
- 4) 92702:002:1010 Kuuse tn 26
- 5) 92801:001:0884 Kuuse tn 27
- 6) 92702:002:0850 Kuuse tn 28
- 7) 92601:001:0367 Kuuse tn 29
- 8) 92702:002:0880 Kuuse tn 30.

Väike-Maarja valla munitsi-paalkoolide, õpilaskodu ja lasteade tegevuskulu arvestuslik maksumus 2025. aastal

■ kinnitati õppekoha tegevuskulu arvestuslikuks maksumuseks ühe õpilase kohta 2025. aastal ühes kalendrikuus 12 kuu arvestuses Väike-Maarja valla munitsi-paalkoolides, koolieelsetes lasteasutustes, huvikoolis ja õpilaskodus:

- 1) Väike-Maarja Gümnaasium 117 eurot;
- 2) Rakke Kool 257 eurot;
- 3) Simuna Kool 487 eurot;
- 4) Kiltsi Mõisakool 407 eurot;
- 5) Väike-Maarja Lasteaed 483 eurot;
- 6) Rakke lasteaid Leevike 574 eurot;
- 7) Simuna Kooli lasteaid 383 eurot;
- 8) Kiltsi Mõisakooli lasteaid 399 eurot;
- 9) Väike-Maarja Muusikakool 345 eurot;
- 10) Väike-Maarja Gümnaasiumi õpilaskodu 300 eurot.

Huvihariduse ja huvitegevuse teenuse pakkuja toetamine

■ määrati huvihariduse ja huvitegevuse toetus teenuse pakkujatele eurodes (kokku 82 000 eurot):

- 1) muusikakool 48 300
 - 2) noortekeskus 2700
 - 3) Kiltsi kool 5000
 - 4) Simuna kool 7000
 - 5) Rakke kool 7000
 - 6) rahvaspordiklubi: suusatamine 10 000, maadlus 1200
 - 7) MTÜ Väike-Maarja LaSK 800.
- jäeti rahuldamata Väike-Maarja Gümnaasiumi ja MTÜ Shaté Tantsukool taotlused.

Hajaasustuse programmi toetuse aruande heakskiitmine

■ kiideti heaks Ebavere küla, Nõo kinnistu kanalisatsioonisüsteemi arendamise projekti aruanne ja kinnitati projekti kogumaksumuseks 7323 eurot, millest 4054,17 eurot on toetus ja 3268,83 eurot projekti omafinantseering; ■ kiideti heaks Ärina küla, Kruusamäe kinnistu veesüsteemide arendamise projekti aruanne ja kinnitati projekti kogumaksumuseks 5368 eurot, millest 3596,56 eurot on toetus ja 1771,44 eurot projekti omafinantseering.

Korralduse muutmise, hajaasustuse programmi taotluste rahuldamine

■ muudeti vallavalitsuse 19.06.2024 korralduse nr 357 lisas punkti 6 taotleja veesüsteemide toetuse taotluse väljamaksmise tingimust ja toetusleping sõlmida hiljemalt 31.12.2024.

Projekteerimistingimuste avatud menetluse korraldamine

■ otsustati viia läbi projekteerimistingimuste andmine abihooone-garaaži projekteerimiseks asukohaga Rakke alevik, Tehase tn 6, avatud menetlusena, avalikku istungit korraldamata.

Vallavara võõrandamine enampakkumisel

■ otsustati avaliku kirjaliku enampakkumise korras elektroonilisel oksjonil osta.ee keskkonnas vallale kuuluv sõiduauto Citroen Berlingo, registrimärgiga

965MNR, alghinnaga 900 eurot.

12.12.2024

Katastriüksuste koha-aad-ressi ja sihtotstarbe määramine

■ määrati Mõisamaa külas asuva Aiatalu katastriüksuse jagamise tulemusena moodustatavate katastriüksuste koha-aad-ressid ja sihtotstarbed: Karli, sihtotstarbega elamumaa; Ave, sihtotstarbega maatulundusmaa; Aia, sihtotstarbega maatulundusmaa; Suska, sihtotstarbega maatulundusmaa; ■ määrati Simuna alevikus asuva Rukki katastriüksuse jagamise tulemusena moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed: Rukki, sihtotstarbega tootmismaa ja Körre, sihtotstarbega tootmismaa.

Ehitistele teenindusmaa määramine ja hoonestusõiguse seadmise eeltoimingud

■ määrati Eipri külas asuvate ehitiste (elamu ja majandushoone) teenindamiseks vajalikuks maaks Aasa katastriüksus; ■ nõustuti Aasa katastriüksuse riigi omandisse jätmise hoonestusõiguse seadmise eesmärgil ehitiste omaniku kasuks; ■ kinnitati Aasa katastriüksuse maamaksustamishinnaks 3705 €; ■ määrati ehitiste eeldatavaks püsimisajaks 50 aasta.

Katastriüksuste adresseerimine

■ määrati katastriüksuse 92703:001:0107 aadressiks Võimla tn 9, Triigi küla.

Raieloa andmine

■ nõustuti Rakke alevikus, Lille tn 10a lehtpuude mahavõtmisega (tiigi ümbrus).

Hajaasustuse programmi toetuse kasutamise aruande heakskiitmine

■ kiideti heaks Rakke alevik, Tehase tn 3 veesüsteemi arendamise projekti aruanne ja kinnitada projekti kogumaksumuseks 5856 eurot, millest 3923,48 eurot on toetus ja 1932,48 eurot projekti omafinantseering.

Pakkumuste tagasilükkamine

■ lükkati tagasi hanke „Väi-

ke-Maarja seltsimaja energiatõhususe projekteerimine“ kõik pakkumused, sest ületavad hanke eeldatavat maksumust.

Hanke tulemuste kinnitamine

■ kinnitati hanke „Kasutatud sõiduki ostmise sotsiaalosalakonnale“ edukaks Auto Bassadone OÜ pakkumus maksumusega 9750,10 eurot; ■ tunnustati hankes „Avis-pea tuuleala detailplaneeringu koostamine ja keskkonnamõtude strateegiline hindamine“ edukaks Kobras OÜ pakkumus 94 000 eurot.

Hoolekogu koosseisu kinnitamine

■ kinnitati Rakke Kooli hoolekogu koosseis.

Ehitusloa väljastamine

■ väljastati ehitusloa Puurkaevumeistriid OÜ-le puurkaevu rajamiseks Raigu küla, Kaigu.

Kasutusloa väljastamine

■ väljastati kasutusloa Lätte Ehitus OÜ-le Tehno ettevõtte lusala tänavate kasutamiseks Väike-Maarja alevikus Tööstuse, Tehno, Pumbamaja ja Angaari kinnistutel.

Projekteerimistingimuste määramine

■ määrati projekteerimistingimused SW Energia OÜ-le biokütuse konteinerkatlamaja ehitusprojekti koostamiseks Triigi küla, Konnatiigi tn 5.

Toetuse eraldamine

■ eraldati toetus Lääne-Virumaa Vähihaigete ühendusele summas 200 eurot.

Väike-Maarja valla asutuste ühtne dokumendihalduskord

■ kehtestati valla asutuste ühtne dokumendihalduskord.

Raha eraldamine reservfondist

■ eraldati reservfondist 1290,37 eurot koondamishüvitise katteks.

18.12.2024

Asustusüksuse liigi muutmise taotlemine, Kiltsi - eelnõu volikogule

■ edastati otsuse eelnõu

volikogule.

Projekteerimistingimuste määramine

■ määrati projekteerimistingimused abihooone-garaaži projekteerimiseks Rakke alevikus, Tehase tn 6.

Kasutusloa väljastamine

■ väljastati kasutusloa MoTeh OÜ-le mängu- ja spordiväljaku kasutamiseks Vao külas.

Eluruumi kinnisarvakerteriks kinnitamine

■ arvati eluruum sotsiaaleluruumide nimekirjast välja ja kinnitati kinnisarvakerteriks.

Eluruumi üürilepingu pikendamine

■ nõustuti üürilepingu pikendamisega Vao külas.

Hanke tulemuste kinnitamine

■ kinnitati hanke „Õigusteenuse osutamine Väike-Maarja valla tuulealade detailplaneeringute menetlemiseks seotud juriidiliste küsimuste lahendamiseks“ edukaks pakkujaks OÜ Advokaa-dibüroo RASK, pakkumusega 153 eurot/h; ■ kinnitati hanke „Kommunikatsiooniteenuse hankimine kohalike elanike ja huvitatud isikute paremaks teavitamiseks Väike-Maarja valla tuulealade detailplaneeringute koostamisel“ edukaks pakkujaks Powerhouse OÜ, pakkumusega 64,90 eurot/h.

Huvihariduse ja huvitegevuse kava kinnitamine

■ kinnitati valla huvihariduse ja huvitegevuse kava järgmiseks aastaks.

Vallavara võõrandamine enampakkumisel

■ müüa avaliku kirjaliku enampakkumise korras osta.ee keskkonnas sõiduauto Citroen Berlingo, alghinnaga 599 eurot.

Kinnisasja omandamine

■ omandada tasuta kinnistu Veevõtu, Triigi külas.

30.12.2024

Vallavara enampakkumise tulemuste kinnitamine

■ kinnitati Citroen Berlingo, 949 MNK enampakkumise võitja osta.ee keskkonnas hinnaga 1860 eurot;

■ kinnitati Citroen Berlingo, 965 MNR enampakkumise võitja osta.ee keskkonnas hinnaga 1770 eurot.

Vallavolikogus

16.12.2024

Kohal 18 volikogu liiget. Puudus: Alo Põldmaa.

Detailplaneeringu koostamise ja keskkonnamõtude strateegilise hindamise algatamine, tuulealad 10 ja 15

■ algatati taastuvenergiapargi rajamise eesmärgil detailplaneeringu koostamine valla üldplaneeringuga määratud tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobivatel aladel nr 10 ja 15 ligikaudse pindalaga 321 ha; ■ algatati detailplaneeringuga kavandatud tegevuse elluviimisega kaasneva keskkonnamõtude strateegiline hindamine koos vajalike uuringute teostamisega; ■ detailplaneeringu koostaja ja keskkonnamõtude strateegilise hindamise teostaja leitakse hankemenetluse korras.

Valla 2024. aasta II lisaelarve vastuvõtmine

■ võeti vastu valla 2024. aasta II lisaelarve.

Valla 2025. aasta eelarve vastuvõtmine, I lugemine

■ lõpetati eelarve I lugemine ja suunati avalikustamisele.

Simuna osavalla tegevuse lõpetamine

■ lõpetati osavalla tegevus.

Simuna osavalla põhimääruse kehtetuks tunnistamine

■ tunnistati kehtetuks osavalla põhimäärus.

Revisjonikomisjoni tööplaani kinnitamine

■ kinnitati revisjonikomisjoni järgmise aasta tööplaani.

MARIS KÕRGMÄE-KRUUSAMÄGI, vallasekretär

Vallavolikogu algatas detailplaneeringu koostamise taastuvenergiapargi rajamiseks

Väike-Maarja Vallavolikogu algatas 16.12.2024 otsusega nr 98 taastuvenergiapargi rajamise eesmärgil detailplaneeringu koostamise ja keskkonnamõtude strateegilise hindamise koos vajalike uuringute teostamisega. Detailplaneering koostatakse Aburi, Raeküla ja Pandivere küladel asuvatele, Väike-Maarja valla üldplaneeringuga määratud tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobivatele aladele nr 10 ja 15, mille ligikaudne pindala on 321 ha.

Taotlused detailplaneeringu algatamiseks esitasid TMV Green OÜ, Sustainable Investments OÜ ja Energy Estonia OÜ, kes kavatsevad detailplaneeringu koostamisel ja elluviimisel teha koostööd.

Tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobivad alad on kavandatud valla üldplaneeringuga, mis kehtestati käesoleva aasta märtsikuus. Vastavalt üldplaneeringule tuleb tuulepargi kavandamiseks koostada

detailplaneering ja läbi viia keskkonnamõtude strateegiline hindamine, kuna alles detailplaneeringu menetluses selgub asjaolude põhjal selgub tuulikute rajamise lõplik võimalikkus. Läbiviidud uuringute ja planeerimistegevuste tulemusena ning kõikide asjakohaste piirangute ja kitsendustega arvestades peab olema võimalik otsustada kuhu ja mitu tuulikut planeeringu alal saab püstitada (maksimaalne tuulikute arv ja nende asukohad).

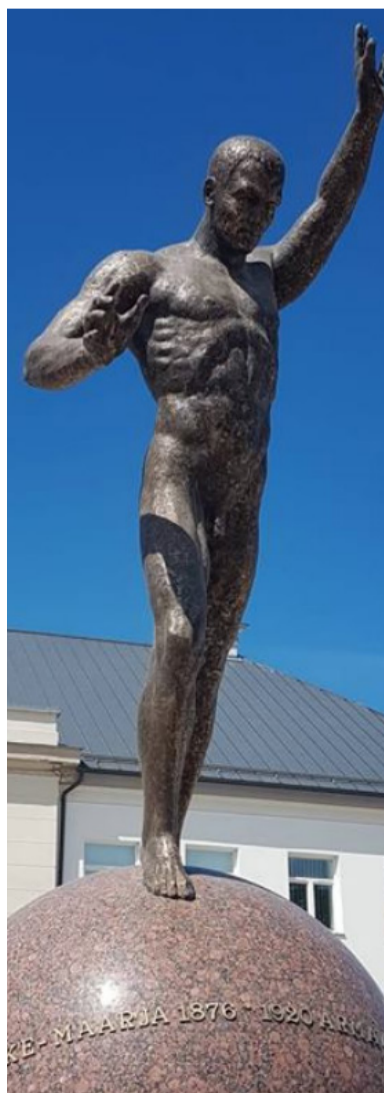
Detailplaneeringu algatamisele eelnevalt sõlmis vallavalitsus TMV Green OÜ-ga, Sustainable Investments OÜ-ga ja Energy Estonia OÜ-ga halduslepingu detailplaneeringu koostamise tellimise, detailplaneeringu koostamisega seotud kulude kandmise ja detailplaneeringu kohaste teede, parklate ja sellega seonduvate rajatiste, haljastuse, välisvalgustuse ning tehnoarajatiste välja ehitamise ja välja ehitamisega seotud kulude katmise ko-

hustuse täielikuks ülevõtmiseks. Lepingul alusel kohustuvad huvitatud isikud kandma kõik detailplaneeringu koostamisega seotud kulud (sh uuringute läbiviimine ja keskkonnamõtude strateegilise hindamise aruande koostamine) ja rajama omal kulul kõik detailplaneeringu kohased rajatised.

Detailplaneeringu koostaja ja keskkonnamõtude strateegilise hindamise teostaja leitakse hankemenetluse korras.

Kohaliku omavalitsuse või kohaliku kogukonna saadav hüvitis või kasu kavandatavast arendusest lepitakse kokku planeeringu koostamise käigus enne planeeringu kehtestamist lähtudes seadusandlusest.

Vallavolikogu otsusega on võimalik tutvuda Väike-Maarja valla veebilehel, töös olevate detailplaneeringute alamlehel ja tööpäevadel vallakantseleis (Pikk tn 7, Väike-Maarja alevik).

Väike-Maarja valla
aasta tegu

2024

Esita kandidaat

01.01.–20.01.2025

läbi elektroonilise infosüsteemi SPOKU.

Väike-Maarja valla aasta teo tunnustuse saaja valivad kandidaatide hulgast välja Väike-Maarja valla elanikud rahvahääletuse teel 27.01.–10.02.2025 omavalitsuse infosüsteemis VOLIS

Väike-Maarja valla investeeringud 2

Väike-Maarja

■ Lasteaiahoone rekonstrueerimine. Töid teostasid Ehitus5ECO OÜ ja Tarindi Consult OÜ. Tööde maksumus oli 2 606 986,28 eurot, millest toetus oli 891 000 eurot.

■ Lasteaiahoone esiste teede asfalteerimine. Töid teostas OÜ T.A.K.EHITUS. Tööde maksumus oli 11 162,39 eurot.

■ Tehno ettevõtetusala arendamine. Töid teostasid MPI Kivipaigaldus OÜ ja Tarindi Consult OÜ. Tööde maksumus oli 782 405,61 eurot, millest toetus oli 586 804,20 eurot.

■ Tehno tn 2 asuva töökojahoone rekonstrueerimise ehitusprojekti koostamine. Töid teostas OÜ A.V.R.Projekt. Tööde maksumus oli 14 945 eurot.

■ Tehno tn 2 asuva töökojahoone katuse rekonstrueerimine. Töid teostasid ProKat OÜ ja Tarindi Consult OÜ. Tööde maksumus oli 149 039,29 eurot.

■ Gümnaasiumi peahoone energiatõhususe projekteerimine. Projekteerimistöid teostab Novarc Group AS. Tööde maksumus on 132 980 eurot, millest toetus oli 87 766,80 eurot. Töö teostamise tähtaeg on aprill 2025.

■ Seltsimaja saali uue ekraani ja projektori paigaldamine. Töid teostas Datel AS.

Väike-Maarjas Tehno tn 2 asuva töökojahoone rekonstrueeriti katuse. Foto: Virgo Veedler

Investeeringu maksumus oli 12 442,78 eurot, millest toetus oli 8709,95 eurot.

■ Seltsimaja valgustuse ja automaatika projekteerimine. Töid teostas DeltaE Insenerid OÜ. Tööde maksumus oli 8784 eurot.

■ Väike-Maarja muuseumi akende osaline vahetus ja ruumide remont. Töid teostasid Borister OÜ, Renover Ehitus OÜ ja Fortissium OÜ. Tööde maksumus oli 10 197,37 eurot.

■ Vallamaja ruumi remont raamatukogu asenduspinnaks. Töid teostas Renover Ehitus OÜ. Tööde maksumus oli 6003,12 eurot.

■ Gümnaasiumi peamajas duširuumide remonttööd.

Töid teostas Fortissium OÜ ja R&P Sanitehnika OÜ. Tööde maksumus oli 17 755,80 eurot.

■ Gümnaasiumi algklassidemaja katuse ja korstende parandustööd, remondi- ja viimistlustööd ruumides. Töid teostasid ProKat OÜ, Renover Ehitus OÜ ja OÜ Galatex Viimistlus. Tööde maksumus oli 8970,90 eurot.

■ Gümnaasiumi algkoolimaja varikatuse paigaldamine. Töid teostas Helmar Ehitus OÜ. Tööde maksumus oli 6201,26 eurot.

■ Lõuna tn korteri renoveerimine. Töid teostas GDD Viimistlus OÜ. Tööde maksumus oli 10 617,70 eurot.

■ Välja elamuala detail-

planeeringu koostamine. Töid teostas Ruumi Grupp OÜ. Tööde maksumus oli 8979,20 eurot.

■ Lõuna ja Põllu tn tänavavalgustuse renoveerimine. Töid teostas Uma Elekter OÜ. Tööde maksumus oli 6470,88 eurot.

Rakke

■ Lasteaed „Leevike“ põhiprojekti koostamine. Projekteerimistöid teostavad AS Resand ja Arhitekt Must OÜ. Töö maksumus on 278 831 eurot, millest toetus on 184 028,46 eurot. Töö teostamise tähtaeg on märts 2025.

■ Kultuurikeskuse saali ekraani ja projektori paigaldamine. Töid teostas Datel AS. Investeeringu maksumus oli 12 442,78 eurot, millest toetus on 8709,95 eurot.

■ Kultuurikeskusesse uue multifunktsionaalse printeri soetamine. Kauba tarnija oli Overall Eesti AS. Soetuse maksumus oli 4257,80 eurot.

■ Linnamäe vaatetorni renoveerimine ja terviserajale suusahoidja paigaldamine. Töid teostasid OÜ Egesten Metallehitused ja PoMo Playgrounds OÜ. Tööde maksumus oli 14 805,92 eurot.

■ Kooli ruumides renoveerimistööde teostamine. Töid teostas OÜ Galatex Viimistlus. Tööde maksumus oli 7902,37 eurot.

■ Kase pargis liigvee ärajuhtimiseks truubi paigalda-

Rakkes renoveeriti Linnamäe vaatetorn. Foto: Rando Selbak

mine ja kraavi puhastamine. Tööde teostaja oli Technical Work OÜ. Tööde maksumus oli 7496,90 eurot.

■ Staadioni kõrval järsaku (Veepuhastuse tn) pindamine. Tööde teostaja oli TREV-2 AS. Tööde maksumus oli 9242,67 eurot.

Simuna

■ Rakke mnt 3 kinnistul lagunenu elamu ja kõrvalhoone lammutamine. Töid teostas Demolit OÜ. Tööde maksumus oli 13 664 eurot.

■ Rahvamaja saali uue ekraani ja projektori paigaldamine. Töid teostas Datel AS. Tööde maksumus oli 11 547,30 eurot, millest toetus oli 8080 eurot.

■ Kooli uute garderoobikappide soetamine. Kauba tarnija oli Sector OÜ. Soetuse maksumus oli 10 488,95 eurot.

■ Kooli katuse remonditööd. Töid teostas ProKat OÜ. Tööde maksumus oli 4986 eurot.

■ Kooli kanalisatsioonisüsteemi remonditööd. Töid teostas R&P Sanitehnika OÜ. Tööde maksumus oli 3159,90 eurot.

■ Simuna noortekeskuse ATS-süsteemi ehitamine ja evakuatsioonivalgustuse täiendamine. Töid teostas Autsec Teenused OÜ. Tööde maksumus oli 2903,60 eurot.

■ Simuna noortekeskusesse uue õhksoojuspumba paigaldamine. Töid teostas Calidum OÜ. Töö maksumus oli 1836 eurot.

Triigi

■ Spordihoone akende ja luukide vahetamine. Töid teostasid Borister OÜ ja ProKat OÜ. Tööde maksumus oli 12 209,76 eurot.

Kiltsi

■ Raudteejaamas asuva parkla laiendamine. Töid teostas Verston OÜ. Tööde maksumus oli 30 500 eurot.

Liivaküla

■ Kiltsi Mõisakooli juures asuva parkla laiendamine. Töid teostas EKT Teed OÜ. Tööde maksumus oli 21 283,53 eurot.

2025. aasta tähtsamad muudatused sotsiaalministeeriumi

Tähtsamad muudatused sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonnas tähestiku järjekorras:

Abivahendid. 2025. aasta 1. septembrist saab riigipoolse soodustusega abivahendeid soetada ilma eelneva puude raskusastme või vähenenud töövoime hindamiseta. Lapsed saavad abivahendeid 90% soodustusega ja tööelised vastavalt abivahendite määruse loetelule. 2025. aasta algusest tõstetakse ka osa abivahendite riigiosalust, sh näiteks liikumisabivahendid, osaliselt inkontinentsustooted (sidemed, mähkmed) ja jalatsid.

Lastega töötavate spetsialistide hoolduskohustus. 1. jaanuarist 2025 jõustuvad lastekaitseasutuse muudatused, millega Eesti jõuab nende riikide hulka, kus lastega töötavatel spetsialistidel (nt õpetajad, tervishoiutöötajad, treenerid, huviringijuhendajad) on oma ametiülesannetest tulenevalt kõrgendatud hoolduskohustus abivajavat last märgata ja lastekaitset temast teavitada. Abivajavast lapsest teavitamise kohustus on tegelikult igal inimesel, kes hädas olevat last märkab. Abivajavast lapsest on kõige lihtsam teavitada üleriiklikul lastebitelefoni 116111. Et hil-

jem ei peaks nentima, et kõik teadsid, kuid ei teinud midagi, tasub alati nõu pidada spetsialistidega.

Pensionitõus. 2025. aastal prognoositakse pensionide kasvaks ligikaudu 5,3%. Pensionite tasakaalus hoidmiseks palkade ja hindade muutusega arvutatakse pensionid igal kevadel indekseerimise abil ümber. 1. aprilli pensionide indekseerimine peaks tõstma prognooside kohaselt keskmise vanaduspensionini 813 euronit ja rahvapensionini 391 euronit. Pensioniteadlikkuse suurendamiseks ning pensionilike motiveerimiseks korraldab sotsiaalministeerium 12. märtsil 2025 Pensionipäeva konverentsi.

Pensionide (ja puude-toetuste) maksmine. Kui 5. kuupäev langeb nädalavahetusele, kantakse 2025. aastal pensionid ja puudega inimese sotsiaaltoetus üle esmaspäeval või teisipäeval, mitte enam eelneval reedel. Sotsiaalkindlustusamet soovib sellega seoses kõik püsikorraldused ja tähtajad üle vaadata. Tuleval aastal on selliseid kuid neli: jaanuar, aprill, juuli ja oktoober. Kõigil muudel kuudel toimub makse tavapäraselt 5. kuupäeval. Lisainfo SKA kodulehel: Kuidas muutub pensionide maks-

mise kord 2025. aastal? | Sotsiaalkindlustusamet

Pensionitulumaksuvaba piir. Alates 2025. aastast jääb pensionide tulumaksuvaba piir püsima 776 eurole kuus ehk 2025. aasta riigieelarve kärped ei mõjuta vanaduspensionini suurus ning vanaduspensionini tulu püsib jätkuvalt kõrgem kui üldine maksuvaba tulu.

Perearstiabi Ukraina sõjapõgenikele. 1. jaanuarist 2025 osutatakse Ukraina sõjapõgenikele perearstiabi samadel alustel Eesti elanikega. See tähendab, et kõik Eestisse elama jäänud sõjapõgenikud, kes veel ei kuulu perearsti niimistusse, peavad üldarstiabi saamiseks endale perearsti leidma. Lisainfo Tervisekassa kodulehel: Ukraina sõjapõgenikud hakkavad perearstiabi saama võrdsetel alustel Eesti elanikega | Tervisekassa

Puudetoetused. Alates 2025. aasta 1. juunist tõusevad raske ja sügava puudega laste ning raske ja sügava puudega tööeliste toetuseid. Samuti makstakse samadele sihtgruppidele 2025. aasta I kvartalis välja ühekordne mootorsõidukimaksu mõju leevendamise toetus. Toetuste tõusu info: 2025. aastal saavad raske ja sügava

puudega lapsed ning tööealised ühekordset lisatoetust, samuti tõusevad juunis nende puudetoetused | Sotsiaalministeerium

Päeva- ja nädalahoid intellektipuudega inimestele. 1. jaanuarist on mõeldud, raske või sügava intellektipuudega inimestel, kes vajavad suurt hooldust, kuid saavad osa ajast elada lähedastega koos, võimalik kuni 23 päeva kuus kasutada päeva- ja nädalahoiuteenust. Seni on olnud võimalus kasutada igapäevaelu toetamise teenust, mis on aga mõeldud vähest toetust vajavatele inimestele ja tegeleb pigem iseseisvuse suunamisega.

Retsepti- visiidi- ja voodipäevatasud. 1. jaanuarist tõuseb ravikindlustatud isiku retsepti omaosalus ehk retseptitasu 2,5 eurot 3,5 eurole. Alates 1. aprillist 2025. a suureneb ambulatoorse eriarstiabi visiiditasu 5-lt eurot 20 euronit ja haigla voodipäevatasu suureneb 2,5-lt eurot 5-le eurole. Visiiditasu ei tõuse ja on ka edaspidi 5 eurot toimetulekutoetuse saajatel, vähenenud töövoimega inimestel, alla 19-aastastel lastel, lapseootel naistel ja alla aastaste laste emadel, üle 63-aastastel, töövõi-

metus- või vanaduspensionini saajatel ning töötutel. Kui ambulatoorset eriarstiabi osutatakse raseduse või sünnituse tõttu, siis visiiditasu maksmist ei tohi nõuda. See tähendab, et omaosaluskoormuse muudatustel on Eesti lähtunud OECD soovist, et kaitsta haavatavamas olukorras inimesi. Kui ambulatoorse eriarstiabi osutaja jätab kindlustatud inimese jälgimisele või ravile ja vaja on korduvvastuvõtte, tohib 1. aprillist visiiditasu küsida kord aastas. Samasugused õigused ja piirangud visiiditasudele hakkavad kehtima ka füsioterapeudile, kliinilisele psühholoogile ja logopeedile, kui osutavad teenust patsiendile perevõi eriarsti saatelkirja alusel.

Tervisteenuste maksumoodustus. Tööandjad saavad 2025. aastast soovi korral tasuda maksumoodustusega töötajate hambaravi, füsioteraapia või toitumis-nõustaja eest. Varem piirnes maksuerand vaid sportimise ja eraravikindlustuse paketi. Terviseprobleemide ennetamine on parim viis, kuidas tagada Eesti inimestele pikem ja tervem elu ning hoida kontrolli all ravikindlustuse kulud.

Täiendav ravimi- ja meditsiiniseadme hüvitis. 1. jaanuarist 2025 laieneb täiendava hüvitise maksmise süsteem, millele lisatakse ka meditsiiniseadmete kulud. Hüvitist saavad ravikindlustatud inimesed, kes on kalandriaasta jooksul tasunud Tervisekassa hüvitatavate ravimite ja meditsiiniseadmete soodusretseptide eest vähemalt 100 eurot vältimatut omaosalust. Lisainfo: Uuel aastal hakkab kehtima täiendav ravimi- ja meditsiiniseadme hüvitis | Tervisekassa

Uued raviteenused ja meditsiiniseadmed. Alates 2025. aastast on Eesti elanikkonnale kättesaadavad uued ja täiustatud ravivõimalused arstiabis. Samuti laienevad söeluuringute sihtrühmad: rinnavähi söeluuringusse kaasatakse 72-aastased naised, jämesoolevähi söeluuringusse 58-aastased ning alustatakse geneetilise riski põhise rinnavähi söeluuringut 40-aastastele. Lisaks, 1. jaanuarist lisandub 81 uut Tervisekassa poolt rahastatavat meditsiiniseadet. Lisainfo: Tervisekassa hakkab rahastama uusi raviteenuseid | Tervisekassa ja Tervisekassa hakkab hüvitama uusi meditsiiniseadmeid | Tervisekassa

2024. aastal

Simuna kooli soetatud uued garderoobikapid. Foto: Kaja Põldmaa

Salla

■ Salla-Mäiste-Emumäe tee järsaku pindamine. Tööde teostaja oli TREV-2 AS. Tööde maksumus oli 23 368,48 eurot.

Üle valla

■ Teede korrashoiu teostamine (kruusateede greiderdamine ja tolmutõrje, asfaldiaukude lappimine). Tööde teostajad olid OÜ Raus TR, OÜ Moreen, OÜ Hiirevara, EKT Teed OÜ ja OÜ Üle. Tööde maksumus oli 81 711,06 eurot.

■ Kruusa vedu valla teedele. Tööde teostajad olid EKT Teed OÜ ja Verston OÜ. Tööde maksumus oli 69 263,68 eurot.

■ Koolidele kaasava hariduskorralduse edendamiseks väikevahendite soetamine. Soetuse maksumus oli 41 778 eurot, millest toetus oli 35 511 eurot.

■ Sotsiaalkorterite remontimine. Teostatud tööde maksumus oli 36 587,89 eurot.

■ Sotsiaalteenuste osutamiseks 2 sõiduauto soetamine. Soetuse maksumus oli 24 800 eurot.

■ Teedespetsialistile tööauto soetamine. Soetuse maksumus oli 14 750 eurot.

ENE PREEM

arendus- ja planeerimisosakonna juhataja

umi valdkondades

Uus rahvatervishoiu seadus. 1. septembrist 2025 hakkab kehtima uus rahvatervishoiu seadus, millega on näiteks solaariumi- ja tätoveerimisteenused lubatud vaid täisealistele. Esmakordselt on seaduses alus sekkuda ka libameditsiini levitamisesse, et kaitsa inimesi otseselt tervisele ohtlike toodete ja teenuste eest. Seadus annab terviseametile õiguse alustada järelevalvet ja määrata trahvi, kui tehakse üleskutseid kasutada näiteks konnamürki või MMS-i tervise hoidmise, kaitsmise või parandamise nimel. Uue seaduse alusel on ka kõigil teistel ministriumidel ülesanded rahvatervishoiu korraldamisel, mh tuleb erinevate otsuste kavandamiselt hinnata rahvastiku tervisele avalduvat mõju ja sellega ka arvestada.

■ **Vaimse tervise abi.** KOVIDel on 2025. aastast püsirahvastus kodulähedaste vaimse tervise teenuste pakumiseks. Tuleval aastal on omavalitsustele vaimse tervise teenuste jaoks ette nähtud 1,54 miljonit eurot, millega riik on loonud eeldused, et kõikides omavalitsustes oleks kodulähedane psühhosotsiaalne ja psühholoogiline

abi oma elanikele paremini kättesaadav.

■ **Õendusabi.** 1. jaanuarist väheneb statsionaarse õendusabi omaosalus 15 protsendilt kümnele ehk Tervisekasas hakkab tasuma varasema 85% asemel 90% teenuse hinnast, mõjutades positiivselt umbes 14 000 inimest aastas, neist enamik vanemaelised. Õendusabis on inimeste jaoks kõige suurem omaosalus - keskmiselt viibib inimene õendusabis 36-päeva, mille eest peab praegu maksma oma taskust üle 800 euro. Muudatuse tulemusena väheneb hind inimeste jaoks keskmiselt 240 eurot.

■ **Üksielava pensionäri toetus.** 2025. aastast ei maksa riik üksi elava pensionäri toetust ööpäevaringse hooldusteenuse saajatele, sest hooldereformi tulemusel väheneb inimeste omaosalus hooldekodu koha eest tasumisel ja 200-eurone aastas korra makstav sotsiaaltoetus ei ole enam eesmärgipärane. Muudatus puudutab 2025. aastal ca 6700 inimest ja aitab riigil tuleval aastal vähendada kulusid 1,34 miljoni euro võrra.

Allikas: Sotsiaalministeerium, www.sm.ee

Väike-Maarja vallas elab 2025. a alguse seisuga 5530 inimest

2025. aasta 1. jaanuari seisuga elab rahvastikuregistri andmetel Väike-Maarja vallas 5530 inimest, neist mehi 2757 ja naisi 2773. Aasta jooksul sündis valda 41 last ja suri 90 vallaelanikku.

■ Suurim on rahvaarv Väike-Maarja alevikus, kus elab 1445 inimest, Rakke alevikus 851 ja Simuna alevikus 386 inimest.

■ Väike-Maarja valla registreeris möödunud aastal oma elukohaks 207 inimest. Enim

saabus inimesi välisriikidest, Tallinnast ja Rakverest, aga näiteks ka Tapa vallast.

■ Vallast läksid mujale elama 209 inimest, neist enim Tallinnasse ja Tartusse, aga näiteks ka välisriikidesse, Tapa valda ja Rakvere linna.

„Vaadates koduvalla rändeiivet, siis saame öelda, et oleme saavutanud stabiilsuse. Väike-Maarja valda registreerib ennast elama sama palju inimesi, kui siit lahkub, ehk Tallinna kuldne ring ning välisriigid ei

ole magnetiks. Loomulik iive teeb muret nii meile kui enamikele teistele Eesti omavalitsustele ning sündivuse suurendamine on Eesti jaoks suur väljakutse,“ avaldas vallavanem Indrek Kesküla arvamust.

Andmed 01.01.2025 seisuga

	Mehi	Naisi	Kokku		Mehi	Naisi	Kokku
Aavere küla	10	9	19	Nõmme küla	5	3	8
Aburi küla	31	31	62	Nõmmküla	12	14	26
Ao küla	27	22	49	Olju küla	2	2	4
Avanduse küla	39	34	73	Orguse küla	15	14	29
Avispea küla	54	51	105	Pandivere küla	49	55	104
Ebavere küla	61	56	117	Piibe küla	35	19	54
Edru küla	12	9	21	Pikevere küla	31	28	59
Eipri küla	46	34	80	Pudivere küla	21	15	36
Emumäe küla	12	12	24	Raeküla	12	12	24
Hirla küla	26	22	48	Raigu küla	15	12	27
Imukvere küla	7	7	14	Rakke alevik	411	440	851
Jäätma küla	1	0	1	Rastla küla	17	20	37
Kaavere küla	3	3	6	Räitsvere küla	7	13	20
Kadiküla	0	1	1	Salla küla	43	43	86
Kamariku küla	2	1	3	Sandimetsa küla	3	7	10
Kellamäe küla	3	1	4	Simuna alevik	183	203	386
Kiltsi alevik	91	80	171	Sootaguse küla	3	1	4
Koila küla	7	7	14	Suure-Rakke küla	21	23	44
Koluvere küla	3	3	6	Tammiku küla	21	17	38
Koonu küla	39	33	72	Triigi küla	129	113	242
Kurtna küla	11	12	23	Uuemõisa küla	10	11	21
Kõpsta küla	7	4	11	Vao küla	140	163	303
Kännuküla	17	35	52	Varangu küla	8	14	22
Kärsa küla	8	5	13	Vorsti küla	7	9	16
Käru küla	42	30	72	Võivere küla	20	20	40
Lahu küla	5	1	6	Väike-Maarja alevik	670	775	1445
Lammasküla	13	8	21	Väike-Rakke küla	4	2	6
Lasinurme küla	24	18	42	Väike-Tammiku küla	5	5	10
Liigvalla küla	38	29	67	Äntu küla	27	22	49
Liivaküla	43	39	82	Ärina küla	36	23	59
Mõisamaa küla	13	9	22	Teadmata	14	9	23
Mäiste küla	1	5	6	Kokku	2757	2773	5530
Määri küla	38	26	64				
Müüriku küla	35	22	57				
Nadalama küla	12	7	19				

Tuulest toodud

Tuul võib olla nii lahendus kui probleem. Kui on väga vali, siis võib lõhkuda ja koos miinuskraadidega läbilõikavalt mõjuda. Väike-Maarjas viis tormituul 8. augusti õhtul 2010. a kirikutorni. Kui palaval päeval natukenegi puhub, siis pakub leevendust. Aastasadu on inimene kasutanud purjesse püütud tuult edasilükamiseks. Oluliselt lühemat aega on tuul rakendatud elektritootmisesse. Maailma esimene tuuleturbiin ehitati Ameerika Ühendriikides 1888. a võimsusega 12 kW. Sel Ameerika elektriinsener Charles F. Brush'i poolt kavandatud elektrituulikul oli kõrgust 18 meetrit. Charles F. Brush kasutas saadud energiat oma elamise valgustamiseks. Täna on elektrituulikute kõrgused innovatsiooni tulemusena viieteistkordistunud.

Taastuenergeetika osakaalu suurendamine Eesti riigi energiaportfellis on muutunud aktuaalseks tulenevalt kahest Väike-Maarja valla ülesastajast. Üheks on meie riigi energiajulgeolek, mis tähendab hajusat elektrijaamade võrku ja tuuleparki nimelt on elektrijaam. Teiseks põhjuseks on energiatootmiseks üha enam taastuvate energiaallikate kasutamine.

Alati võib võtta positsiooni, et tagatagu mulle elekter ja toodagu see kust tahes. See, et välisühendustele alati loota ei saa, sai taas selgeks jõulude paiku.

Nn Brushi mastaabis elektrituulikuid saaks ka täna planeerida üsna lihtsalt. Tänapäevaste tuuleparkide (loe: tuuleelektrijaamade) rajamine aga eeldab põhjaliku planeerimisprotsessi.

Taastuenergeetika arendamist reguleerivaks esmaseks õigusaktiks Väike-Maarja vallas on tänaseks kehtestatud üldplaneering (edaspidi ÜP), mida menetleti alates algatamisest 2018. aastal kuni möödunud aasta märtsini, mil vallavolikogu selle ka kehtestas. Valla veebilehelt leitav volikogu otsus ÜP kehtestamise kohta annab väga hea ülevaate sellest protsessist, kõik toimunu on selles otsuses selgitatud.

Üldplaneeringu ja detailplaneeringu menetlused on avalikud

Taastuenergeetika arendamise eesmärgil on ÜP-ga kavandatud tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobivad alad, millele on ÜP-s sätestatud tingimustel võimalik rajada tuuleenergia tootmisrajatisi. Samuti on ÜP-s sätestatud tingimused päike-energiat arendamiseks. Tegelikud võimalused konkreetsete tootmisrajatisite ehitamiseks täpsustatakse detailplaneeringu (edaspidi DP) koostamise ja selle mõjude hindamise (sh keskkonnamõju strateegilise hindamise ehk KSH) läbiviimise käigus.

Täna on vallavolikogu algatanud detailplaneeringud üldplaneeringus käsitletud tuulealadele 1, 2, 6, 9, 10, 14 ja 15.

■ Neist kõige kaugemale on jõutud Vao tuulealaga 6 (Vao külas), mille puhul on valminud nii DP lähteseisukohad kui KSH programm. Tuuleala 6 osas on läbi viidud DP lähteseisukohtade ja KSH programmi eelnõud tutvustav avalik arutelu. Tuuleala 6 puhul pidas ligikaudu nelikümmend inimest oluliseks sellest arutelust osa saada. Nimetatud dokumentid on valmis ja avalikult kättesaadavad valla veebilehel. DP ja KSH aruanne on koostamisel.

■ Raeküla tuulealadel 10 ja 15 (Aburi, Raeküla ja Pandivere külades) on DP algatatud ja ettevalmistamisel on hange DP ja KSH aruande koostaja leidmiseks.

■ Teiste eelnimetatud tuulealade, Avispea tuulealad 1, 9 ja 14 (Eipri, Avispea ja Määri külades) ning tuuleala 2 (Raigu, Pikevere, Vorsti, Varangu, Padaküla, Liigvalla, Ao, Räätsvere ja Nõmme külades), puhul on hange DP ja KSH aruande koostaja leidmiseks läbi viidud ja kui kõik lepingud on sõlmitud, siis algab DP lähteseisukohtade ja KSH programmi koostamine.

ÜP koostamise protsessis leiti tuuleenergia arendamiseks sobivad alad, välistades tuuleenergia tootmise võimalikkuse elu- või ühiskondlikule hoonele lähemal kui 700 m. Tuulepargi või üksiku

tuuliku kavandamisel elamust 700-1000 m kaugusele tuleb elamu aluse maa omanikuga saavutada kirjalik kokkulepe. Tuuleparki ei saa rajada riigiteele, raudteele ja kõrgepingeliinidele lähemale kui 300 m ning puhke ja loodusliku juhtotstarbega maa-alale lähemale kui kilomeeter. Samuti kaitse- ja hoiualade asukohast tulenevate piirangutega aladel, mille ulatus on kaitsealusest liigist või objektist, väärtuslike maastike vahetus läheduses ning aktiivse maavaravaruga aladel. Selline on esialgne raamistik DP-de koostamise eelselt.

Alles DP menetluses selguvate asjaolude põhjal selgub tuulikute rajamise lõplik võimalikkus. Tuuleenergia arendamiseks põhimõtteliselt sobivatel aladel täiendavate, DP menetluses läbiviidavate, uuringute käigus ilmiks tulevate ja kõigi teadaolevate kaitsealuste liikide asukohaga arvestamise tulemusena selgub tegelik tuulepargi paiknemine (sh tuulikute arv, kõrgus, jms).

Ei üld- ega detailplaneeringut saa koostada salaja. Nii pole see olnud Väike-Maarja valla ÜP koostamisel ega saa olema DP-de koostamisel. Seadusandja on ettenäinud detailplaneeringu koostamise kaasamise viisiid ja kaasatavate isikute ringi. Kõigepealt on nendeks isikud, kelle õigusi võib planeering puudutada, aga teisalt ka isikud, kes on avaldanud soovi olla kaasatud.

Vallavalitsusel on elanike teavitamiseks võimalik kasutada maakonnalehte Virumaa Teatajat, Väike-Maarja valla ajalehte „Vaimu Vägi“, valla veebilehte ning Facebooki.

Valla eluoluga enda kursis hoidmine peaks valla elaniku jaoks olema tegelikult pidev protsess. Sagedus ei pea siiski olema nii suur kui igapäevasel hambapesul, sest üleöö asjad ei juhtu.

Segi ei tohi ajada arendajate esialgseid soovide ning kehtestamiseni jõudvat detailplaneeringut. Sama lugu on juba praeguste arutelude käigus kasutatavate faktide ja arvamustega ning arvamuste esitamisega tõe pähe.

Tänapäevale iseloomulik allikate paljusus loob vajaduse allikakriitilisuse järele.

Väike-Maarja vallavalitsusel on lähiajal plaanis hakata terasid sõkaldest eraldama kaasates eksperte vallarahvaga koostumisele. Seda lisaks DP menetlusega kaasnevale seadusest tulenevale kohustuslikule osale. Üks oluline asi veel meelespidamiseks. Nii nagu seadusandja on näinud ette kaasamise, on ta ka ettenäinud arendajate kaitseks klauslid, mille kohaselt ei ole saa olla keeldumise aluseks ainult meeldib / ei meeldi skaala.

Vallaelanike pöördumises esitatud muredele vastab keskkonnamõju strateegiline hindamine

Tuuleala 6 DP protsess on endaga kaasa toonud allkirjade kogumise laine.

Millised on pöördumises kajastatavad murekohad? Need on just need, millele KSH aruande koostamise raames vastuseid otsitakse: tuulikute tekitatav müra, infraheli võimalik kahjulik mõju inimese tervisele, negatiivne mõju kinnisvara väärtusele,

turismile ja puhkemajandusele, elusloodusele.

Samuti heidetakse vallavalitsusele ette puudulikku teavitustööd tuuleparkide rajamise teemal ja piirkonna elanike olematul kaasamisel tuuleenergia arendamise arutellu.

ÜP näitel saab ilmselgelt kinnitust, et viimastel väidetest pole alust, aga see ei tähenda, et vallaelanike informeerimisel ei saaks teha midagi enam. 11. veebruari õhtul ühte kokkusaamist, infoõhtut „Räägime tuuleenergiast“, Väike-Maarja seltsimajas ka planeerime. Üks ei tähenda siinjuures ainukest. Ka vallaheles planeerime eraldi regulaarset tuuleenergia rubriiki konkreetsemate alateemade käsitlemiseks. Nendeks teemadeks on kindlasti „Eesti energeetika ja kliimaeesmärkide olemus“, „Eestis kehtivate tervist puudutavate normide asjakohasus“, „Tuuleparkide võimalikud mõjud elusloodusele, maavarade kaevandamisele ning põhjaveele ja turismile“ ning teised korduma kippuvad küsimused.

VÄIKE-MAARJA VALLAVALITSUS

Hea koduvalla elanik!

Oled oodatud infoõhtule "Räägime tuuleenergiast" 11.02.2025 kell 17-19 Väike-Maarja seltsimajas

PÄEVAKAVA
Väike-Maarja valla veebilehel www.v-maarja.ee alates 27.01.2025

Kadunud või hävinenud sõidukite registrist kustutamine muutus lihtsamaks

1. jaanuarist jõustus seadusemuudatus, mis lihtsustab kadunud või hävinenud sõidukite registrist kustutamist.

Eestis on liiklusregistris umbes 220 000 peatatud kandega sõiduauto ja väikekaubikut, millest paljude puhul pole teada, kas need sõidukid enam eksisteerivad. „Aasta algusest jõustuv seadus võimaldab lihtsamini kustutada registrist sõidukeid, mis on hävinenud või mille asukohta omanikud ei tea. Kui praegu tuleb sõiduauto ja kaubikute registrist kustutamiseks esitada lammutustõend, siis uuest aastast pole see kadunud või hävinenud sõidukite puhul enam vajalik,“ selgitas taristuminister Vladimir Svet.

2025. aastal on kadunud või hävinenud sõidukite ilma lammutustõendita registrist kustutamine tasuta, edaspidi on kustutamine tasuline. „Tasub teutseda aegsasti, sest lisaks riik-

giloivu suurenemisele tuleb alates 2027. aastast tasuda kõikide peatatud registrikandega sõidukite eest mootorsõidukimaksu,“ lisas minister.

Omanikul on alles oleva sõiduki registrist kustutamine alati tasuta. Selleks tuleb sõiduk viia ametlikku lammutusse, kus väljastatakse nõuetekohane lammutustõend. Lammutustõendi alusel sõiduki registrist kustutamine on ja jääb lõivuvabaks ka edaspidi.

Seadus aitas korrastada ka liiklusregistrit – edaspidi peatatud kandega sõidukeid enam registrisse ei lisandu. Praegu peatatakse sõiduki registrikanne automaatselt, kui tehnolevatuuse ja liikluskindlustuse kehtivusest on möödas rohkem kui kaks aastat. Tulevikus kanne automaatselt ei peatu – kui omanik ei kasuta sõidukit, peab ta otsustama, kas müüa see, anda üle keskkonnamõju omavale jäätme-

käitlejale või kustutada ajutiselt registrist.

Seadusega muudeti ka romusõidukite äraandmine inimese jaoks lihtsaks ja selgeks. Muudatusega saavad inimesed seaduslikult ära anda autosid, mis on registrist kustutatud ja nende kinnistul, aga ei ole nende nimel. Lisaks tuuakse selgelt välja, et jäätmekäitlejal on kohustus võtta vastu ka osaliselt lammutatud sõidukeid.

Romusõidukeid saab mugavalt ära anda ka 12. maist kuni 16. juunini taas toimuva kampaania raames, mil sõidukite valdajad ja omanikud saavad tellida jäätmekäitleja romusõidukile järgi. Kampaania ajal jäätmekäitlejad romusõidukite vastuvõtmise eest ei maksa, samuti on tasuta jäätmekäitleja pakutav transporditeenus.

Korduma kippuvad küsimused on leitavad Kliimaministeeriumi veebilehelt.

Tulumaksu tõus mõjutab pensionite ja hüvitiste suurust

2025. aastal tõusis tulumaks, mis mõjutab ka sotsiaalkindlustusametis makstavate pensionite ja hüvitiste suurust.

Alates jaanuarist peetakse senise 20% asemel tulumaksu kinni 22%. Tulumaksu peetakse kinni pensio-

nitelt, kahjuhüvitistelt, lapsepuhkuse tasudelt ja vanemahüvitistelt.

Vanuspensionäridele kehtiv maksuvaba tulu on 2025. aastal 776 eurot kuus olenemata sissetuleku suuruselt.

Kas Ebaveres põleb pidevalt tulekahju?

Eelmisel aastal sai päästeamet üheksa väljakutset (neist seitse detsembris) Väike-Maarja külje alla Ebaveresse. Hoolivad teadaandjad ütlesid häirekeskusele, et näevad eemal heledat lahtist leeki. Päästeameti kinnitusele ühelgi korral tegelikku tuleohtu ei olnud, sest tegu oli tootmistehases biogaasi jääkgaaside põletamisega.

HEILI TAMMUS
toimetaja

Kõnealuse, Ebaveres asuva Bioforce biometaanitehase arendusjuht Karl Koort selgitas, et murettekitanud leek tuleb selle tarbeks rajatud põletist, mille eesmärk ongi metaangaas ära põletada, selle asemel et seda otse atmosfääri lasta. Leek lahvatub põlema automaatselt siis, kui jaamal tekib vajadus gaasi põletada.

Millal gaasi põletamise vajadus tekib? Arendusjuhi selgitusel siis, kui kohalik maagaasi trass ei suuda gaasi vastu võtta või on muu tarnega või gaasi kvaliteediga seotud tehniline probleem. „See on oluline nii ohutuse kui ka keskkonna aspektist, sest metaangaas on kümnendikordi ohtlikum kasvuhoonegaas, kui seda on CO₂“, rääkis Karl Koort. Tema selgitusel on see tavapärane, et leek on põletist väljas ja pärast põletamist ise kustub, sest põleti selliselt toimibki.

Koort kinnitas, et biogaasijaama käivitamisel käis päästeamet jaamaga tutvumas. Hilisemate väljakutsete korral pole ohtu kellegi olnud, kuid iseenesest on tehases muidugi kasutusel ka automaatne tulekustutussüsteem,

Biometaanitehase põletist paistev lahtine leek paneb inimesi häirekeskusesse helistama. Foto: Külli Urbas

mis vajadusel rakenduks.

Ta rõhutas, et gaasi põletamine on nende jaoks alati viimane meede, mida kasutatakse üksnes ohutuse tagamiseks. Tootmisprotsess on pidev ja gaasi tekib kogu aeg. Prioriteediks on ohutu ja efektiivne gaasi käitlemine vastavalt kehtivatele nõuetele ja protseduuridele.

Sarnane põleti oleval kasutusel kõikides Eesti biometaanijaamades. Sama kinnitas ka Päästeameti kommunikatsioonijuht Anneli Oone: „Sarnane põletusprotsess

toimub Kohtla-Järvel Viru Keemia Grupi keemiatööstuses, kus jääkide põletamisel on samuti kaugemale näha leeki ja kuma ning vahel on ka seal möödasõitjad päästeametile leegist teada andnud.“

Päästjad soovivad olukorras, kui inimene pole kindel või kahtleb, kas tegemist on hädaolukorraga, mitte kõhelda, vaid ohust ikka teada anda, helistades hädaabinumbri 112. Professionaalsed päästjad selgitavad seejärel välja olukorra tõsiduse.

Valgustatud Ebavere kelgumäel ja suusarajal saab talverõõme nautida õhtuti kella kaheksani

Ebaveres Tervisespordikeskuses on suusarajad pikkusega 1 km, 2 km, 3 km ja 5 km ning kelgurõõmude nautimiseks 2024. a algul uuendatud kelgumägi.

Viimased kaks aastat on valgustus suusaradadel põlenud esmaspäevast laupäevani. Alates 7. jaanuarist 2025. a kuni lumeolud võimaldavad on kelgumägi ja 3 km pikkune suusarada valgustatud igal päeval õhtuti kell 17–20.00. Radade valgustust ei kasutata,

kui on ebasoodsad ilmaolud (vihm jms). Sel juhul muudatustest teavitatakse.

Ebaveres Tervisespordikeskuses on avatud ka suusalaenutus: T–R kell 15.00–20.00 ja L kell 12.00–17.00.

Rajameister on tänulik, kui suusaradu kasutatakse suusatamiseks ning jalgsi matkajad suusahooajal suusaradadele „auke“ ei jäta.

Radade seisukorra infot täien-

datakse pidevalt aadressil <https://terviserajad.ee/rajad/ebavere-terviserada/>.

„Kohev lumevaip, hästi hooldatud suusa- ja kelgurajad ning hea juurdepääsetavus on Ebavere toonud palju talispordisõpru. Tore on näha nii vanemaid lastega kui kõiki teisi lumises „tervisespaas“ talverõõme nautimas,“ rääkis vallavanem Indrek Kesküla, keda sageli sealsetel suusaradadel kohtab.

Rakke õpilased tegid süüa peakoka juhendamisel. Foto: Külli Tälli

Peakokk koolis

Rakke kooli postkastipotsatase-mail Eesti Peakokkade ühendusest. Nad pakkusid välja võimaluse kutsuda üks Eesti peakokk kooli läbi viima kodunduse tundi, kus räägitakse Eesti toidu lugu ning valmistatakse peakoka juhendamisel vähemalt kahte toitu. Haarasime pakumise ning nii jõudiski 10. detsembril kooli peakokk Marko Sõmer, kes muuseas on töötanud ka briti telekoka Gordon Ramsay restoranis. Markol olid kaasas mitu kotitait erinevaid tooraineid, retseptid ning valmisolek õpetada lapsed kokkama.

Õpilased jagati kolme gruppi ning valmis kolmekäiguline lõunasöök. Valmistatavate toitude retseptid olid kokku pannud peakokad ise. Üks grupp valmistas sooja köögiviljasalatit kanavarrastega, teine grupp köögivilja-juustusuppi krutoonidega, kolmas grupp tegi magustoiduks kummelimaitselist panna cottat marjadega.

Laste tagasiside oli enamjaolt positiivne: õpiti käsitlema erinevaid nuge, arvatama õigeid toiduainete koguseid vastavalt retseptile, koostööd ning arvestamist teineteisega, kuulama ning märkama, tundma erinevaid kokandusalaseid termineid.

Mõned lapsed tunnistasid, et neile ei maitses soojad köögiviljad, kuid kui neid sai ise valmistada, siis nii mõnigi tõdes, et tegelikult olid köögiviljad koos kanavarrastega väga maitsvad. Algul võoristati ka kummelimaitselist magustoit, kuid ka see maitses enamikele.

Osalejatele meeldis kuulata, kuidas teha tervislikke toiduvalikuid, ning peakokk Marko enesetutvustust ning töökogemusi erinevates restoranides.

Negatiivse poole pealt märkisid osalenud noored, et osad õpilased hoidsid ise kõrvale ning olid vähese huvi ning aktiivsusega. Üldiselt jäid lapsed väga rahule ning soovisid, et selliseid koostegemise projekte võiks olla rohkemgi.

„Peakokad koolis“ on Eesti Peakokkade Ühenduse ning Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi koostöös sündinud projekt, mille käigus Eesti peakokad külastavad põhikoole kõikjal Eestis. Peakokad viivad läbi kokandustunde 6.–9. klassi õpilastele, kokkavad koos lastega ning tutvustavad toiduvalmistamise põhitõdesid.

Rakke kool on väga tänulik, et Eesti Peakokkade ühendus meid üles leidis!

KÜLLI TÄLLI

Rakke kooli juhiabi

Rakke lapsed võlusid jõulumaal savist kulda

Rakke Kooli 1.–4. klassi õpilased külastasid detsembrikuus Rakvere linnuse maagilist jõulumaad. Põnevust, naeru ja natuke salapära jagus kõigile. Tegevusi oli palju ning aeg päkapikkude juures lausa lendas. Kõige meeleolukamateks tegevusteks osutusid võlutoas savist kulla võlumine, pahalaste toas nõia ellu äratamine ning vahvad meisterdamised. Tüdrukutele meeldis väga uinuva kaunitari lugu ning poistele loomulikult sõjapäkapiku poolt tekitatud kahuripauk linnuse sisehoovis. Jõulumaalt ei puudunud ka jõuluvana, kes lastele maiuseid jagas.

KRISTIINA MIŠKO

Rakke kooli õpetaja

Rakke kooliõpilased kohtusid Rakvere linnuses jõuluvana. Foto: Kati Täpsi

RAKKE RAAMATUKOGUS
30. JAANUARIL
KELL 16.00

KIRJANIK JA STSENARIST BIRK ROHELEND

TULE KOHTUMISELE!

TÄHISTAME KOOS EESTI RAAMATU AASTA ALGUST!

30. JAANUARIL KELL 12.00
Väike-Maarja raamatukogus
Lõuna tn 10

Eesti Raamatu Aasta 2025 avamine

- Suurkujude tekstide ettekanne
- Oma raamatutest räägib kirjanik Birk Rohelend
- Kadi Prantsi ettekanne „Eesti kooliraamatu vanem ajalugu“
- Kultuuririkkuse aasta annab üle teatepulga Eesti Raamatu Aastale
- Vanadest ajakirjadest ühiskollaaži tegemine
- Lisaks elav muusika ja suupisted

Info 32 55 035 või raamatukogu@v-maarja.ee

Õpilased olid laadal väljas esinduslike müügiletidega. Foto: Merje Leemets

Kiltsi mõisakooli laad kujunes kogukonna laadaks

14. detsembril oli Kiltsi rahvamaja signat-saginat täis, sest toimus Kiltsi Mõisakooli jõululaad. Ettevalmistused jõulumüügiks algasid juba septembris, kui 4. kuni 9. klassi õpilased kodunduse tunnis küpsiseid küpsetasid ja trühvleid valmistasid. Usinad päkapikud pakendasid valminud maiused kaunistesse temaatilistesse kotikestesse-karbikesse. Ühist tegevust jätkus kogu trimestriks ja müügilett nägi võrattu välja.

Kes parasjagu õppekõõgis ei kakanud, valmistas töökojas muud laadakaupa – valatud küünlajalad, seinakellade sihverplaadid ja muu jõulukaup valmis ühisel jõul ja nõul. Eesmärk oli kõigil ühine – koguda raha koolile sõudeergomeetri ostmiseks.

Suure panuse andsid ka õpetajad korraldades laadakülalistele kohvikku, mis osutus ülipopulaarseks ning head ja paremat jätkus kõigile soovijatele. Õpetajad osutasid headeks müügimeesteks, pikrad ja koogid kahanesid aukar-

tust äratava kiirusega.

Laadal löid kaasa ka Vao keskus ja mitmed kohalikud käsitöõtegitjad, oma lett oli lasteaiad mudilastel, jõuluteedega oli kauplemas Kubja talu, linnumagusat ja piparkoogitainast pakkus kooli vilistlane Anu, käsitöõkarpe ja –kaarte müüas teine kooli vilistlane Anu. Osales ka mitu õpilasfirmat Väike-Maarja gümnaasiumist. Toimetas mitu õnneloo. Lapsevanemad olid panustanud klasside müügiletidesse nii maiustuste kui meisterdustega. Kel oli soovi, võis leida meelepärast ja ainulaadset kingitust lähedastele. Kõigi ühise pingutusena muutus jõulumüük kooli laadast kogukonna laadaks.

Kiltsi mõisakooli nimel tänan kõiki osalejaid! Aasta viimaseks päevaks oli sõudeergomeetri fondi laekunud laadatuludest ja heade inimeste panusest 908 eurot ja 50 senti.

MERJE LEEMETS
Kiltsi mõisakooli direktor

Kiltsi mõisakooli õpilased tutvusid Tallinna Lennusadamas Krusensterni maadeavastustega

17. detsembril 2024 külastasid Kiltsi mõisakooli tublid õpilased Tallinna Lennusadamat. Seal on kuni 2026. a 11. jaanuarini võimalik tutvuda ajutise näitusega kuulsatest mereretkedest. Vähemalt ühe kuulsa meresõitja nimi on kõigile Kiltsi lastele tuttav. Nimelt on Venemaa esimese ümbermaailmareisi juht Adam Johann von Krusenstern elanud ja töötanud ka Kiltsi mõisas.

Tallinna kitsastel tänavatel sattus meie buss ka kergesse plekimõlkmisse, sest meie taga kiirustanud autojuht ei pidanud vajalikuks hoida kohustuslikku pikivahet. Tänu kinnitatud turvavöödele keegi viga ei saanud. Jätsime bussijuhi vahejuhtumit klaarima ja jätkasime teekonda Lennusadamasse jalgsi läbi talvise Tallinna.

Alustasime ekskursiooni näitusega "Kuulsad mereretked. Eurooplaste maailmapildi avardumine". Lisaks sellele oli muuseumis võimalik tutvuda parvlaev Estonia huku looga, meremehe eluga, all-

veelaevaga, merereisidelt toodud esemetega jne. Võimalusi oli ka interaktiivseks meelelahutuseks.

Uurisime, kuidas iga maadeavastus aitas täpsustada maakaarte. Nägime, et kõige vanematel maakaartidel oli maakera poole väiksem. Seal oli ainult kolm juba vanast ajast tuttavat maailmajaagu: Euroopa, Aasia ja Aafrika, kuid isegi nende piirid polnud täpsed.

Muuseumi põrandale oli joonistatud Vaikne ookean koos saartega. Õpilastel paluti üles otsida saared, kus Krusenstern käis. Paljude erinevate saarte hulgest õiget leida polnudki nii lihtne. Õnneks olid meremeestel laeval abiks erinevad seadmed, millega oli võimalik näitustel tutvuda.

Esemeid oli näitusel erinevatest riikidest. Näiteks Inglismaa meremuuseumist on toodud navigatsiooniseadmeid, Prantsusmaalt Napoleoni tellitud laevamudel, Hollandist saabus Tallinnasse kronomeeter, mida Krusenstern oli kasutanud ümbermaailmareisil.

Leidsime näitusest ka kolm Kiltsi lossist pärit asja. Kuulus Adam Johann von Krusensterni portree oli arvuti abil elavaks tehtud. Küllastajad said ekraani puudutades panna kuulsa meresõitja naljakaid nägusid tegema. Ka gloobust sai ekraanil keerlema panna. Kolmandaks esemeks oli sisse graveeritud luuletusega aken.

Peale ekskursiooni said õpilased omal käel erinevaid atraktsioone proovida. Näiteks ronida masti otsa ja hüpata sealt turvakõie abil alla või arvutimängu abil mängida meremeest. Muuseumis oli võimalik läbida ka laevavõtte rada, mis aitas lastel meremehe elust paremat ettekujustust saada.

Kindlasti jätkus osalejatel muljeid, mida õhtul kodustele jutustada.

MAI ASSAK
Kiltsi mõisakooli õpetaja

Positiivsete õpitulemustega õpilased käisid Lennusadamal. Foto: Ann Laurand

Kiltsi õpilased käisid Rakveres jõulumaal

10. detsembril külastasid Kiltsi mõisakooli algklassid Rakvere linnuse jõulumaad. Meid ootasid lõbusad päkapikud, kes olid valmis lapsi oma tegemistesse kaasama. Avastada õnnestus õuduste tuba, päkapikkude meisterdamise töötuba, äratasime Okasroosikest ja võlusime kõik koos savist kullaterakesi. Külla tuli ka jõuluvana, kellel olid kaasas maitsvad piparkoogid.

Üheskoos said veedetud toredad tunnid ja kogetud rohkelt positiivseid emotsioone.

Aitäh Rakvere linnuse meeskonnale!

MARGIT KILGI
Kiltsi mõisakooli õpetaja

Kiltsi lapsed äratasid Rakveres jõulumaal Okasroosikest

Igal aastal käib Kiltsi lasteaiarändurite rühm kusagil jõulumaal. Sel aasta oli mitu jõulumaad kaalumisel, kuid otsustasime Rakvere linnuse jõulumaad kasuks. Küllastuse plaanisime 10. detsembriks. Kõik rühma lapsed osalesid. Linnuse väravas ootas meid sõjapäkapikk, kes tutvustas meile teisi päkapikke. Alustuseks tegi ta väikese kahuriga pauku. Peale seda suundusime kaasa muinasjutumemmega, kes jutustas muinasjuttu Okasroosikesest. Tore oli, et ta kaasas jutustamiseks ka lapsi. Lapsed pidid märguande peale õigel ajal tegema kokkulepitud hääliitsusi. Lõpuks lapsed saatsid õhumusi ja Okasroosike ärkaski unest. Muinasjutt kuulatud, läksime võlurite ruumi, kus lapsed said teada võlumise kunstist ja pärast kaasa oma võlutud kuldkuuli. Siis kutsusid magusa- ja meisterdamise päkapikud enda juurde. Lapsed meisterdasid vahukommidest lumememme, mille said kuuma tee kõrvale ära süüa, ning puulitri peale kleepida kaunistusi. Edasi viis sõjapäkapikk meid nõia äratamise kambris. See koht oli las-

Lasteaiastel õnnestus Okasroosike äratada. Foto: Merike Hövelson

tele natuke hirmus. Kui läks nõia äratamiseks, siis peitsid lapsed ennast teise ruumi ja piilusid ukse tagant. Pärast leiti, et ei olnudki nii õudne. Aeg oli nüüd kokku saada jõuluvana. Lugesime

jõuluvana salmi ja lapsed said kingituseks ilusa suure linnuse pildiga piparkoogi. Lastele meeldis ja koduteel räägiti veel pikalt kogetust.

Kõik oli tore, kahjuks puudus

vaid lumi, mis oleks andnud juurde jõulumaatunde.

MERIKE HÖVELSON
Rändurite rühma õpetaja
Kiltsi mõisakool

Jõulukuu tegemistest Simuna koolis

Jõulurahu ja aastalõpumu (ise kogesin küll vastupidist – jõulumõllu ja aastalõpurahu) on selleks korraks jälle seljataga. Käes on uus aasta ikka lootusega, et tuleb parem kui see, mille just äsja kaduviku teele saatsime. Kui nüüd hoolega mõelda, ega see eelmine aasta olnud sugugi halb. Ega ka sugugi parem kui üle-eelmine aasta. Need aastad on tegelikult üpris ühesugused.

Vaatasin südamlikkutelesaadet „Jõulutunne!“. Lõppsõna sai meie kandist pärit meediaguru Raul Rebane. Tema võttis põuetaskust paberi, kuhu oli kirja pandud kõik see, millega eestimaalased rahul polnud. Täpselt ei mäleta, mis seal kõik kirjas oli, aga lugesin kaasa ja noogutasin nõusolevalt. Selgus, et tegu polnud siiski möödunud aasta probleemidega, vaid nimekiri oli pärit aastast 2009! Enne jõuluvahega sahtleid koristades jäi näppu artikkel Lennart Meri ütlusega aastast 2001: „Esiteks suhtun ma skeptiliselt sanktsioonidesse Venemaa vastu. Ma ei usu, et neid Venemaal mõistetakse, kuna informatsioonivabadus on seal oluliselt ahenenud. Teiseks on teatav problemaatilisus ka sanktsioonides endis. Tänapäeva maailmas võivad sanktsioonid olla väga rängad ning seepärast tuleb nendega väga ettevaatlikult ümber käia. // Nii tohtu suurriigi puhul, nagu seda on Vene Föderatsioon, jäävad sanktsioonid tähelepanematuks.“

Aeg ruttab, inimesed ning nende probleemid ja lahendused probleemidele jäävad peaaegu samaks. Järelikult ei maksa nii väga keskenduda sellele, mida poliitikud valesti teevad, vaid teha hoopis ise enda ja oma pere- ning kogukonna jaoks õigeid asju ning elada täiel rinnal ja tunda rõõmu sellest kõigest, mis ja kes meil on, mitte muretseda selle pärast, mida või keda meil parajasti pole.

Meie siin Simuna koolis proovisime juba vana aasta sees seda täiel rinnal elamist. Ükskõik kui lühike see kalendrikuu ka ei oleks, Simuna koolipere tegemiste jada tuleb ikka pikk:

2. detsembril hommikul tähistasime esimest adventi. Meile esinesid esimese kooliastme õpilased tantsude ja lauludega. Lapsi õpetasid laulma ja tantsima õp Ly ja õp Lembit. Samal päeval käis kunstiringis meeletu maja ehitus... valmistuti valla ühisnäituseks „Terve vald oli kokku aetud“.

Õpilasi juhendasid majandusjuhataja Eneli Birnbaum ja õp Jaana.

3. detsembril said 8. ja 9. klass uusi teadmisi Vane muise teatris. Osaleti balleti-, ajaloo-, kirjanduse-, teatrilo- ja füüsikatunnis.

4. detsembril külastas lasteaeda ja 1. klassi Suukooli lektor Urve Alev. Lastele tuletati meelde, et hambaid tuleb pesta hommikul ja õhtul vähemalt kaks minutit. Peale magusa söömist tuleks kindlasti juua vett ja hambaarsti tuleb külastada vähemalt üks kord aastas. Lisaks said

Fotokollaaž jõulueelsest viimasest koolipäevast Simuna koolis. Autor: Triinu Pohlak

lapsed testida, kui korralikult nad oma hambaid harjavad.

7. detsembril osalesid Simuna Kooli õpilased Hendri, Mia ja Maigrit koos õp Jaanaga Väike-Maarja valla ettevõtlike koolide jõululaadal. Sellel aastal müügis olnud tooted (šokolaadiümbrised, kuusehented ja kaitseinglid) valmistasid lasteaialapsed, kunstiringi õpilased, 7. ja 9. klassi õpilased. Kogu saadud tulu läheb MTÜ Cats Help toetuseks.

Simuna Kooli rõõmsad töötajad, õpetajad, hooldekoguliikmed ja lapsevanemad panid end 7. detsembril proovile Narva Talv 24 jooksurajal. Samal päeval sai avapauku TV 10 Olümpiastardi 54. hooaeg. Sellelgi aastal osaleme ühendvõistkonnas koos Roela Kooli ja Võsu Kooliga. Esimesel etapil Võrus panid end proovile 60 meetri jooksus, kõrgushüppes ja kuulitõukes meie koolist Mariie Kull, Teele Kiitsak ja Kertu Kaasik. Väikeste koolide arvestuses oleme tihe das konkurents 3. kohal.

9. detsembril tähistasime teist adventi. Teise

kooliastme õpilased esitasid vahva jõululaulude popurrüü.

12. detsembril külastasid Kiisude rühma lapsed Jääajakeskust. Programm „Mammutipoja jõulud“ oli lõbus ja hariv seiklus, kus lapsed said lähemalt tunda ma õppida mammuteid, jääaja loomi ja nende ellujäämise viise talvel, pakkudes samal ajal ka aktiivseid ja loomingulisi tegevusi.

10.-12. detsembrini toimunud Jõuluvõistlusel kergejõustikus osalesid loomulikult ka meie kooli lapsed. Säravaimad tulemused saavutasid: Kertu Kaasik kõrgushüppes 2. koht ja kaugushüppes 3. koht; Teele Kiitsak 3. koht kaugushüppes; Karmen Nõmmiste 5. koht kuulitõukes. Südikalt võistlesid veel Kris Harlin Vilkes, Kadi-Ly Pamberg, Patrick Vilisaar, Eliise Hietamm, Taavi Kiitsak, Adeele Viiksaar, Mariie Kull ja Aliise Kull.

Jõulukuul koostas, lavastas ning esitas 6. klass kirjanduse tunnis armisa jõuluootuse-teemalise luulepõimiku.

5. klass valmistas ettevõtlikkuse tunnis taaska-

sutatavatest materjalidest endale pisikese jõulukuuse, mille alla peitis õnnetoova pörsakese.

13. detsembril üllatas päkapikk Puhhi rühma lapsi kirjaga ja kutsus jõuluretketele. Soe tee ja piparkoogid kaasa pakitud, asuti minekule. Teel kohtuti päkapikk Liisaga, kellega koos mängiti mängu, küpsetati lõikel vorstikesi ning maiustati piparkookidega. Just õigel ajal alanud lumesadu tegi selle retke veelgi vahvaks.

15. detsembril osalesid Simuna Kooli õpilased Mia Vaarik ja Karmen Nõmmiste Simuna rahvamajas toimunud perepäeval ja laadal. Tüdrukud kauplesid õpilaste ja lasteaialaste valmistatud meisterdustega. Osta sai ka õnneloosi „Iga pilet võidab“. Loosis olid õpilaste meisterdused ja eluks vajalikud esemed. Kogu tulu läheb MTÜ CATS HELP toetuseks.

Õpilasi juhendas õp Jaana ja lasteaialapsi õp Kelly.

16. detsembril tähistasime kolmandat adventi, mille korraldasid kolmanda kooliastme õpilased. Seitsmendikud olid kogu

kooliperele piparkooke küpsetanud ja kaheksandikud esinesid vahva näidendiga. Üheksas klass palus annetada raamatuid, sest aastal 2025 möödub 500 aastat eesti kirjakeele sünnist. Iga eestlane ju tahab, et tema emakeel säiliks igavesti, et selles keeles saaks õppida, areneda ja suuri tegevusi teha. Kolmandal adventil saigi iga meie kooli õpilane kingiks isikliku raamatu. Aitäh annetajatele ja palju lugemisrõõmu! Kes teeb, see jõuab - samal päeval aitasid üheksandikud Tammiku Hooldekodu elanikel jõulukaarte meisterdada. Jõulud on heategude aeg!

Kunstiõpetuse tundides meisterdasid 7. klassi õpilased jõulukaarte Tammiku Hooldekodu elanikele. Sellel aastal said kõik nimelised jõulukaardid. 8. klass kaunistas kunstiõpetuse tundides salvrätikuhoidjaid, mis kingiti Simuna rahvamajale.

17. detsembril rõõmustasid Tammiku Hooldekodu elanikke meie kooli laululapsed: Anne-Mary, Hart Ero, Teele, Mia Liseth, Elly Britt, Mariie ja Maris.

Näitemängu ühe perekonna meespere jõulueelsest tegemistest esitas 8. klass. Aitäh lastele esinemise eest ning hooldekodu perele sooja vastuvõtu eest. Samal päeval külastas üheksas klass piirkonna üksi elavaid eakaid. Jõulude eel viidi külakostiks isetehtud kuuse ja kaart ning veidi omavalmistatud maiustusi ja hoidiseid. Siiralt rõõmustanud eakad tekitasid ka õpilastes hea tunde. Head teha on ju hea.

19. detsembril hommikul toimus juba traditsiooniks saanud pidusöök, mida külastas suurte kingikottidega lõbus jõuluvana. Õhtul koguneti rahvamajja jõulupeole, kus laudi ja tantsiti ning esitati katkendeid tuntud linateostest. Peale jõulupidu ei läinud keegi koju, sest algas meeleolukas jõuluöö koolimajas.

20. detsember - sellel päeval magas koolipere õndsat und. Ja algas kosutav vaheaeg.

Mõnusat ja tegusat uut aastat!

KAJA PÖLDMAA
Simuna kooli direktor

Jõululaat on ühisloome

7. detsembril toimus Väike-Maarja valla 33. aastapäev ja ettevõtlike koolide jõululaat. Laat leidis aset Väike-Maarja vallamaja ees Lurichi kuhu ümber, kus loodi jõulumeeleolu erinevate valguste ja kaunistustega.

Laadal oli võimalik soetada valla koolide ettevõtlike õpilaste tehtud käsitööd ning nautida sööki ja jooki. Noorte üllatuseks jagus piisavalt heatahtlikke ostjaid, kes olid tulnud koos peredega mõnusalts aega veetma. Lisaks laadal toimuvale müügitööle oli võimalik nautida ja osaleda kultuuriprogrammis. Jõulumeeleolu aitasid laadaplatsil luua kohalikud lauljad ning jalgu soojendada Tarapita tantsijad, kes kutsusid kõiki tantsule. Peale noorte müüjate ootas kõiki luuletusi lugema jõulumees. Vallamajas oli võimalik anda panus joonistades midagi ilusat valla ühisloomele, mille tegemist juhendas Suokass. Selle aasta jõululaada muutis eriliseks muuseumisse loodud piparkoogimajade näitus "Terve vald oli kokku aetud". Muuseumisse sisenedes võttis juba uksele küllastajaid vastu mõnus piparkoogilõhn ning näitusesaalis moodustasid erinevad Väike-Maarja valla hooned maagilise jõuluküla, mille keskmes oli Äntu Rohejärvi. Näitusel oli näha, et piparkoogimajad olid loodud ühtsete meeskondadena ning hoole ja armastusega. Kõikidel küllastajatel oli võimalik ka külalisteraamatusse midagi kirjutada. Kiidusõnu ja ülevaid emotsioone jagus vallarahval küllaga.

Laadal oli tunda ja näha Väike-Maarja valla kogukonna ühtsust – kogukond tuli laadaplatsile kokku, kui õhtut hakkas lõpetama Siimude duo ehk Siim Koppeli ja Siim Jõgioja valgus-, trummi- ja tuleshow.

Jõululaat on ühisloome – sinna panustavad kõik! Seda on jõuluajal väga tore kogeda!

RAINIS LÜKK

11. klassi õpilane
Väike-Maarja gümnaasium

9.–12. klasside jõuluballe on Väike-Maarjas korraldatud juba üle 20 aasta. Foto: Helina Lükk

Väike-Maarja gümnaasiumi traditsiooniline jõuluball sai sel aastal inspiratsiooni Eurovisiooni lauluvõistlusest

Väike-Maarja gümnaasiumis on traditsiooniks tähistada jõule uhke balliga seltsimajas. Ballile on oodatud 9.–12. klassi õpilased, õpetajad ja vilistlased. Balli korraldamist veavad eest abiturientid. Sel aastal saadi inspiratsiooni Eurovisiooni lauluvõistlusest ja nii oli ka balli peamõte

„Muusikaga ühendatud“.

Jõuluball on igal aastal üritus, mille jaoks pannakse selga kõige kaunimad kleidid ja ülikonnad. Saal oli kaunistatud imeliste dekoratsioonidega, mis aitas luua väärikat atmosfääri. Ballil hoidis külaliste tuju üleval õhtujuht Raivo Tammus ja tantsumuusikat

esitas ansambel Super Stereo.

Õhtu jooksul toimusid erinevad Eurovisiooniga seotud mängud ning ka oksjon, millest saadud raha läks heategevuseks. Kusjuures maksta sai ka kükkide ning kätekõverdustega.

Tantsukeerutuste vahepeal oli võimalik vaadata iga klas-

si etteasteid. Varasemalt olid filmitud videod, kus jälgendati üht Eurovisioonil esinenud artisti. Ball lõppes väga uhkelt – kõigile pakuti torti ning valiti balli prints ja printsess.

LAURA-LISETTE KAAS

11. klassi õpilane
Väike-Maarja gümnaasium

SPORT

Rakke suusarajad ootavad suusatajaid

Rakke linnamäe terviseradadel on talveperioodiks suusaraja valgustuse lülituseks uus telefoninumber. Number on leitav radade alguses infotahvil. Valgustus süttib tunniks, kui helistada infotahvil olevale numbrile. Lisaks on spordiklubi Rakke vahenditest soetatud suusaradade hoolduseks ka võimsam ja uuem mootorkelk. Kohati jääb uuem masin

Rakke Linnamäel katsetatakse suusatõstuki. Sel talvel tõstuk veel igapäevaselt ei tööta, kuid järgmiseks hooajaks loodetakse see elektri püüsiühendusega toimima saada. Foto: Meelis Elbre

isegi liiga raskeks ja võimsaks ning tuleb hankida ka paremad rajahooldusseadmed. Kaasaegsem masin on kasutatud ja toodud veel kaugemalt kui jõuluva-na kodu – Lapimaalt Ivalost. Tiit Kiigemägi ja Tiit Talvar, aitäh teile! Just nende meeste toel ja kaasabil jõudis korralik masin oma uude koju ja tööpõl-lule, Rakke suusaradadele.

Rakke linnamäel liikujatele panen aga südamele, et suusarajal kõndimine ei ole korrektne. Jätame suusatajatele nn bensuka poolse osa linnamäest ja kõndimiseks kasutame staadionipoolset mäge ja staadioni. Proovin jõudumööda ka kõndijatele saanijälgi teha, et paksus lumes ei peaks sumpama. Lisaks tallan ka staadioni otsa nõlva kelgutamiseks.

Rakke linnamäe tipus oleme ka suusatõstuki katsetuseks tööle pannud, aga sinna generaatori viimine on suurem ettevõtmine. Äkki järgmiseks hooajaks saame sinna püsivama „sartsu“ taha ja saab juba asju edasi arendada. Kindlasti proovime veel sellel hooajal mõned sõidupäevad teha ja kellel huvi, võib infot küsida tel 515 3228.

ENNO EILO

Jõulumatk pani pekid säriseema

Nagu tavaks saanud, toimus esimesel jõulupühapäeval Rakkes jõulumatk „Pekid säriseema Rakke 2024“. Väikese seltskonnaga alustatust on saanud juba paljude inimeste pühade üks osa. Eesmärk on muidugi veeta paar tervisliku tundi pühadeajale kippuva ülesõõmise kõrvale. Kuigi ilmataat ei olnud sellel korral väga armuline matkajate suhtes ja mitut puhku tuli otsida kuiva kohta ja kindlamat jalgealust porilompide vahel, ei kostnud kellegi suust nurnat – ilma ju tellida ei saa. Üle mitme aasta oli kohal ka matka algataja ja matkajuht Grete Steinburg ning tema loosis ka matkaliste vahel loosiauhindu. Vaatamata heitlikule ilmale oli matkarajal liikumas 67 suurt ja väikest matkalist ning kaasa sības ka neli koera. Kui kunagi alustati 19km rajaga, siis

Jõulumatk on kujunenud paljude rakkelaste pühade osaks. Foto: Enno Eilo

viimastel aastatel on jäänud püsima 16km trass ja võimalus on lõpetada ka joogipunktis 9km läbimise järel. Joogipunkt on Andres Keäri viljakuivatis ja pakub matkalistele korras tuulevarju ning puhkust. Tänu Andresele, kes igal aastal oma valduste ukse avab ja

paksu lume korral ka osa rajast puhtaks lükkab.

Viimastel aastatel on kõigile matkalistele osavõtumedal, mida saab kasutada jõulukuu ehtena ning mitmed tulevadki osalema, et järjekordne ese oma kollektsiooni lisada. Mina matka korraldajana

täna kõiki osalejaid ja loodan, et matk oli mõnusaks vahelduseks lookas pühadelauale! Kohtume juba sellel aastal ning ikka 25. detsembril ja kell 11.00.

ENNO EILO

Rakke Trimm 2024 parimad said tunnustatud

Enne jõulumatka autasustati Rakke trimmi 2024. aasta aktiivseimaid ja nagu ikka tiirlesid loosikastis osalejad kõik osaluskorrad. Ka sellel aastal pidas paika reegel – kes oli usin, sellel olid võiduvõimalused suuremad! Peavõidu viis koju Raivo Aun, kes viie kuu jooksul käis Rakke linnamäe terviseradade trimmikasti juures lausa 138 päeval.

Tunnustati Rakke terviseradade aktiivseimaid. Foto: Enno Eilo

ENNO EILO

Mari Piksar külvab tantsurõõmu

Mari Piksar on professionaalse võistlustantsija taustaga noor ja temperamentne naine, kes on viimase poole aastaga käivitanud tantsutreeninguid üle Lääne-Virumaa.

Novembris alustasime laste ja naiste soolo ladina treeningutega Rakke kultuurikeskuses, tantsutunnid toimuvad neljapäeva õhtuti ja huvi on sihtrühmade seas väga suur.

20. jaanuaril kell 17.30 ootame tantsimist armastavaid naisi soolo ladina trenni Väike-Maarja seltsimajja. Huvi korral alustame ka laste treeningutega.

Täiskasvanute peotantsukursusega alustame 3. märtsil ja see kestab 21. aprillini.

Olete oodatud tantsurõõmust osa saama!

Lisainfo Merle Tombak, merle.tombak@v-maarja.ee, tel 53024437 ja Mari Piksar, www.peotantsud.ee, tel 56482568.

Valla meistrivõistluste edukaimad olid (vasakult) Heino Tasa (II koht), võistluste korraldaja, Rakke kooli huviringi maleõpetaja Toomas Kütt (I koht) ning Raivo Aun (III koht). Foto: erakogu

Rakkes sai end mõttespordis proovile panna

Suhteliselt lühikese ajavahemiku jooksul toimusid Väike-Maarja vallas Rakke kultuurikeskuses kaks malevõistlust – isadepäeval valla malevõistlus ning Väike-Maarja valla meistrivõistlused kuu aega hiljem.

Tore oli tõdeda, et valla mängudele tuli võistleva ka nõrgema soo esindaja Riina Pajumägi ning tubli esituse tegi Lembit Princken. Võistlustel mängides saad palju rohkem kogemusi ja suudad vastu hakata tugevamatele maletajatele.

Malemängude esikohale tuli Raivo Aun, teiseks Toomas Kütt ning kolmandaks Heino Tasa. Riina Pajumägi saavutas neljanda koha. Ootame ka teisi hakkajaid naisi võistleva.

Valla meistrivõistlustel tuli esikohale Toomas Kütt, teiseks Heino Tasa ning kolmandaks Raivo Aun.

TOOMAS KÜTT

Rakke kooli huviringi maleõpetaja

Teade

Väike-Maarja sauna piletihinnad alates 01.01.2025

- Täiskasvanud 7 eurot
- Pensionärid 5 eurot
- Õpilased vanuses 7–17 aastat 5 eurot
- Dušš 4 eurot

Koguduste teated

VÄIKE-MAARJA KOGUDUS

Tamme 4, Väike-Maarja
Jumalateenistused pühapäeviti
kell 13 kirikus.

Jaauaris:

19.01 jumalateenistus. Teenib diakon Juhan Rumm.
26.01 missa. Teenib õpetaja Tauno Toompuu.

Veebruaris:

02.02, 16.02, 23.02 jumalateenistus kell 13. Teenib diakon Juhan Rumm.
09.02 missa. Teenib õpetaja Tauno Toompuu.

Väike-Maarja leinamaja on avatud teenuse pakkumiseks. Hooldajaõpetaja praost Tauno Toompuu Tel 529 0651, tauno.toompuu@eelk.ee
Juhatuses esimees Kaire Kislov Tel 5342 4600, kairekis@mail.ee
Koduleht sites.google.com/site/eelkvaikemaarjakogudus

AVISPEA KOGUDUS

Avispea küla
Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30

Tel 323 5450,
524 1982,

e-post avispea@ekklisia.ee
Koduleht
http://avispeakogudus.wixsite.com/kogudus

SIMUNA KOGUDUS

Allika 3, Simuna
Jumalateenistused pühapäeviti kell 11

Tel 5345 3967 või
tel/fax 332 8021
E-post enn.salveste@eelk.ee

RAKKE KOGUDUS

Oru 6, Rakke
Esmaspäeviti piiblikool kell 18,
neljapäeviti osadus kell 18,
pühapäeviti jumalateenistus kell 15.

Saada sõnum: tel 5623 1313,
e-post rakke.kogudus@gmail.com
Koduleht http://rakkekogudus.weebly.com/

Kalmistumeistrid

Väike-Maarjas – Heili Talpsepp, tel 516 1809
Simunas – Sirje Prual, tel 524 7944
Aos – Aili Uustalu, tel 524 6501

Üks päev kui pärl ta teiste seas
kord aastas särab igas eas

Õnnitleme

95
ELLI GRAU 13.02

87
ILMAR KALJUVEE 05.02
LIIDI JÜRGENS 20.02
RIINA VAIMEL 27.02

94
LUDMILLA PORGASAAR 03.02

86
HEINO LETT 09.02
AET REISS 26.02

93
ELVI SEPP 01.02
EVI KIRPSON 21.02

75
AADU RAND 01.02
SILVI SEPA 02.02
RAJA GUNJAKOVA 04.02
VLADIMIR KERGE 10.02
LIIDIA ARUMÄGI 10.02
MARE MARJAPUU 17.02

90
JOHANNES TUTT 01.02
EVALD ILVES 06.02
PILVI LUNGE 12.02

70
ÕIE TRUUTS 07.02
NINA O'CONNELL 12.02
JELENA NORDLING 13.02
LIIA PALM 15.02
ÜLLE UŠAKOVA 15.02
ENDA ELBRE 22.02

89
ENE POHLAK 10.02
OLGA MIHHAILOVA 17.02
VIRVE-ADIINA SOMMER 24.02

88
ELVI RIVIMETS 03.02
VILVE HUNT 14.02
MILVI TÖRUK 26.02
LEMBI LIIVAK 28.02

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja vallavalitsus

Lehes õnnitletakse vääriskasse ikka jõudnud vallakodanikke. Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema nimi õnnitluse juures, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

AITÄH TEILE, VAIKE PALMISTE, OSAÜHING A&K CARITAS, KIRJASTUS SEIK, BIOFORCE EBAVERE OÜ, LEKNIV OÜ, RAIVO TAMMUS NING AIMAR, INDREK JA M.P.

Oleme tohutult tänulikud kõigile jõuluballi toetajatele! Teie abiga saime korraldada suurejoonelise balliohtu, mis jääb meelde nii meile kui ka kõigile külalistele. Aitäh! Ilma Teieta poleks see olnud võimalik. Tänutundega 102. Lend ja klassijuhataja Relika Maripuu

Tarapita

TEISIPÄEVANE TANTSUTUBA
28. jaanuaril kell 18
Rakke kultuurikeskuses
TANTSUTUBA TOIMUB
KAPELL SIRILI MEELDIVAS RÜTMIS JA
TANTSUSELTS TARAPITA
LÖBUSAS TAKTIS
TASUTA

LUHVTIKUSTIDE KOKKUTULEK

25. jaanuaril 2025
Väike-Maarja Seltsimajas

kell 10 avamine
kell 10.30 Muuga kunstimõisa tutvustus
kell 11 töötuba „Pisikese loome suureks, märkamatu märgatavaks“ (Eve Valper)
kell 13 bikiinides akti töötuba (Suokass)
kell 15.30 kunstiteraapia tutvustus (Karmen Heinaru)
kell 17.30-20 kunstifilmiõhtu “Picasso seiklused”

Töötubadesse registreerumine ja lisainfo telefonil 5814 4075
Töötubades osalemine 15 eurot
Sissepääs 5 eurot

Avatud on kunstikohvik
Toimub hobikunstnike tööde näitus-müük

Korraldavad MTÜ Suokassi Studio ja Väike-Maarja Valla Kultuur

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

REIN HENDRIK HIIS 03.12.2024
MIRGO MÖLDRE 10.12.2024
ELISABETH KIKERPUU 22.12.2024
DESIREE KÕIV 24.12.2024

Mälestame

Ei võta sõnad leinavalu,
ei kuivata nad pisaraid...

ANNA PAKKONEN 15.08.1925–01.12.2024
AGUR VAGEL 25.05.1977–02.12.2024
ANDRUS PURJE 16.08.1960–02.12.2024
ARNO SIKKAR 14.06.1930–03.12.2024
AIVO RANDE 28.01.1954–07.12.2024
MAIA TEDER 30.04.1935–09.12.2024
EMMI ALBER 25.09.1935–09.12.2024
AIMO HUNT 10.02.1944–17.12.2024
VALERI UDEKÜLL 11.12.1956–19.12.2024
ÜLLAR REITEL 02.11.1974–21.12.2024
HINDREK KIPPEL 23.01.1952–27.12.2024
GALINA PENKINA 28.03.1952–30.12.2024

KATUSETÖÖD

VANA KATUSE LAMMUTUS JA UTILISEERIMINE

PLEKK-KATUSED
KIVIKATUSED
ETERNIITKATUSED
PLEKITÖÖD
KATUSEKATTE VAHETUS

SISETÖÖD

PÖÖNINGUALUSE KORRUSE
VÄLJAEHITUS
KERGVAHESEINAD
LAED
MAALRITÖÖD

ORAKO
ILBENTUS/TOOTMISTÖÖ

Lisainfo:
www.orako.ee
info@orako.ee
+372 52 53 476

KORTERIÜHISTUD

FASSAADID

TERRASSID

Rotaksi laomüük

Lemmikloomatoidud

Pikk 30, Väike-Maarja, 46202 Lääne-Viru maakond

Viru Arborist OÜ

PAKUME ARBORISTI TEENUSEID

- Ohtlike puude raie
- Puuhooldustööd
- Hekkide hooldus
- Võrade sidumine
- Puiduhakkuri teenus, Ø20 cm

Gustav Aasumets
(kutsetunnistus 141998),
tel 5919 2441

Reigo Alas
(kutsetunnistus 141999),
tel 5800 1880

viruarborist@gmail.com

Tervendav mer. massaaž.
Hea kingitus endale või sõbrale.

Info: Eipri külas,
tel 5323 9228 Anti
lotusmassaaz.ee/hinnakiri

Korstnapühkija.
Tel 5560 4046

GDD Viimistlus OÜ
pakub siseviimistlust:

- * Tapeetimine
- * Seinte ja lagede pahteldamine
- * Värvimine
- * Dekoratiivseinad

Gudrun Reinmets
Maaler, tase 4
Kutsetunnistuse nr 186162

Mark Ernits
Maaler, tase 4
Kutsetunnistuse nr 198790

Kontakt: gddviimistlus@gmail.com
tel 5193 1005 (Gudrun Reinmets)
tel 5689 1829 (Mark Ernits)

Väljaandja
Väike-Maarja vallavalitsus,
tel 329 5750

Toimetaja
Heili Tammus, 329 5759,
heili.tammus@v-maarja.ee

Tiraaž 2700

Küljendus
MK Meedia OÜ, info@mkmeedia.ee

Trükk
Printall AS

Kanne
Omniva

Ilmub kord kuus (v.a juulikuu) ja toimetatakse tasuta kõikidesse postkastidesse üle valla. Materjale ja reklaame saab saata iga kuu lõpuks.

Üritused (jaanuar/veebruar 2025)

- T, 14.01** kell 18 Triigi spordihoones lauatennise meistrivõistluste I voor.
- T, 21.01** kell 18 Triigi spordihoones koroonameistri-võistluste II voor.
- P, 26.01** kell 15 Simuna rahvamajas ja kell 19 Rakke kultuurikeskuses Eesti mängufilm "Aurora", tavapilet 6€, sooduspilet 5€.
- E, 27.01** kell 19 Väike-Maarja seltsimajas Eesti mängufilm "Aurora", tavapilet 6€, sooduspilet 5€.
- T, 28.01** kell 18 Rakke kultuurikeskuses teisipäevane tantsutuba tantsuseltsi Tarapita ja kapell Sireli eestvedamisel.
- K, 29.01** kell 10–17 Väike-Maarja seltsimajas Virumaa regiooni muusikakoolide Talvemuusikapäev.
- L, 25.01** kell 10 Väike-Maarja seltsimajas luhvikustide kokkutulek. Avatud on kunstikohvik. Hobi-kunstnike tööde näitusmüük. Töötubadesse registreerumine ja lisainfo telefonil 5814 4075, töötubades osalemistasu 15€, ürituse sissepääs 5€.
- N, 30.01** kell 12 Väike-Maarja raamatukogus Eesti Raamatu Aasta 2025 avamine.
- N, 30.01** kell 16 Rakke raamatukogus kohtumisõhtu – Birk Rohelend.
- R, 14.02** kell 19 Väike-Maarja seltsimajas kontsert Silvia Ilves & pojad. Pilet eelmüügist 10€, kohapeal 15€, sooduspilet õpilane/pensionär 10€. Piletid müügil Fienta.com ja Väike-Maarja seltsimajas.
- L, 15.02** kell 19 Rakke Kultuurikeskuses Rakke Rahva Teatri e sietendus O. Lutsu ajatu komöödia "Onu paremad päevad". Tantsuks ans "Vana Kallim". Pääse peole 10€, ainult etendusele 5€. Broneeri laud maire.haava@v-maarja.ee.
- R, 21.02** kell 18 Väike-Maarja seltsimajas Eesti Vabariigi aastapäeva kontsertaktus, esinevad Maarja-Liis Ilus ja Jakko Maltis.

Näitused

Vao tornlinnuses püsinäitus Vao mõisa ja tornlinnuse ajaloo ning tänapäevast. Sissepääs etteregistreerimisel muuseum@v-maarja.ee või tel 326 1625.

Rakke kultuurikeskuses fotonäitus "Rakke Kultuurikeskus 35", "Kodukandi suurkujud ja Rakke vanadel fotodel".

Kui soovid sisestada oma ürituse kultuurikava.ee, saada info aadressile maire.haava@v-maarja.ee. Edastatav info peaks sisaldama sündmuse nimetust, toimumise kuupäeva, kellaega ja asukohta, esinejaid ning fotot või visuaali. Lisada võib ka rohkem sisukirjeldust.

VÄIKE-MAARJA PUIT MÜÜB

Puitbrikett Hele
Puitbrikett Kask
Puitbrikett Tume
Premium 6mm pellet

Transpordi võimalus **KIIRE TARNE!**
Kohapeal drive-in süsteem ja paki/kotikaupa müük
Info ja tellimine: tel. 520 4369

Soodne saematerjal! Lauad, prussid!
Küsi hinnapakumist numbrilt 515 0268

Asume: Väike-Maarja, Jaama 7a
Külasta ka kodulehte: www.vmpuit.ee

Rattabaas

Talvel oleme suuskadel!

- SUUSAVARUSTUS
- SUUSAHOOLDUS

Lai 12, Rakvere
E-R kella 9–18 L kella 10–15
322 2030

Klubi Härmalõng kutsub peole

16. veebruaril kell 13

Väike-Maarja seltsimajas

Oodata on põnevaid külalisi ja meeleolukat programmi.

Pilet 6 €
Laud kata ise

Info terjekumnik@gmail.com,
tel 5660 4635

Väike-Maarja seltsimaja

14. VEEBRUAR 19.00

kontsert

SILVIA ILVES & POJAD

Pilet 10 eur
eel müügist
15 eur
kohapeal

Sooduspilet
õpilane/pensionär
10 eur
kuni 12-aastased tasuta

[OSTA PILET fienta.com](https://www.fienta.com)

[Väike-Maarja Valla Kultuur](https://www.facebook.com/Vaike-Maarja-Valla-Kultuur)

Lähme teatrisse!

M&M ehk kosjakased
Pärnu Endla teatri etendus
Rakvere teatris
3.03.2025 kell 19

pilet ja transport 30€, buss väljub Rakke bussijaamast 17.40
Väike-Maarja seltsimaja juurest 18.00
piletid osta välja hiljemalt 07.02

VIINI VERI
J. Straussi operett
kauni muusika ja tantsudega teatris Vanemuine
23.03.2025 kell 16

pilet ja transport 60€, soodus 50€
buss väljub Väike-Maarja seltsimaja juurest 13.40
Rakke bussijaamast 14.00
piletid osta välja hiljemalt 07.02

Piletite broneerimine Maire Haava 5557 7480, Ada Vää 5219 084